

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

+hasábbes péntek sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttár péntek sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 957.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, január 23.

Mal számunk főbb közleményei:

- Uj rendszer, új emberek.
- Szántó Izidorék fő tárgyalása.
- Botrány a budapesti egyetemen.
- Kullszatitkok.
- Bál József főhercegnél.
- A színész nő automobil kalandja.
- Automobil-szerencsétlenség a Tátrában.
- A iutheránusok estélye.
- Tarkaságok.

Politikai premiér.

Budapest, január 22

(Politikai munkatársunktól.) Akár csak egy régvárt színházi premier előtt a pénztári ablakon, úgy lóg most a képviselőház háznagy irodájának ajtaján is a visszautasító tábla: „A képviselőház hétfői ülésére minden jegy elfogyott.“ Mert premier lesz a Házban is: a Khuen-Héderváry-kormány bemutatkozása és zászlóbontása. Majdnem négy év óta nem látott ilyen ülést a mi parlamentünk, érthető tehát az az érdeklődés, mely a politikától kissé már megcsömörlött közönség körében is megnyilvánul a hétfői nap iránt.

A kormánybemutatkozás egymásután fog megtörténni az országgyűlés mindkét házában. Előbb természetesen a képviselőházban, azután — amikor a t. Ház kiengedi a kormányt — a főrendiházban. És nevezetes, hogy most a főrendiház ülése elé is legalább akkora érdeklődéssel néznek politikai körökben, mint a képviselőházé elé. Mert ha ez utóbbin a mai pártok állásfoglalása és céljai fognak világosan

megnyilatkozni, az előbbi, a főrendiház ülése, dönti el a jövő pártalakulások képét. Ez a kettő pedig, új kormányról és új választások közeli bekövetkezéséről lévén szó, legalább is egyforma fontossággal bír.

Amennyiben politikában csak egy-két nappal is előre lehet jósolni, a képviselőház pártjainak nagy részéről már előre megállapíthatni a kormányval szemben kialakuló álláspontjukat. A függetlenségi pártok az új miniszterelnök programjának bizonyára zajos jelenetektől tarkázott meghallgatása után bizalmatlansági indítvánnyal akarják lehetetlenné tenni a kormány helyzetét a mai parlamentben. E bizalmatlansági szavazat után, — mert, hogy az indítványt a néppárt támogatásával az első vagy második ülésen elfogadja a többség, az bizonyosnak látszik — tehát a bizalmatlanság megszavazása után igazán mellékes az, hogy megkapja-e az indemnitást a kormány, vagy nem. A Kossuth-párt hajlandó volna indemnitást adni, de csak választási célra és meghatározott rövid időtartamra. De erre aligha kerül sor. Khuen grófnak állítólag már zsebében van a királyi kézirat, melylyel a bizalmatlansági votumra válaszképpen elnapolja a képviselőházat. Feloszlatastól egyelőre még nincs szó; ez csak Khuen-Héderváry új pártalakítási kísérlete és a megfelelő „berendezkedés“ után, beavatottak szerint csak a nyár végével fog elkövetkezni.

Az új pártalakítás ügyével szoros összefügg az alkotmánypárt magatartása. A jogos érdeklődés és az érdekességeket hajszólvó kíváncsiság egyaránt erősen kutatja, miként fog kialakulni Andrassyéknak az új kormányhoz való viszonya. Mikor e sorok íródnak, még nincs eldöntve, hogyan határoz az alkotmánypártnak e célból ma estére összehívott értekezlete. Annyi azonban valószínűnek látszik, hogy végleges állásfoglalásról sem ma, sem a képviselőház első ülésén nem kerül sor. Az alkotmánypárt hír szerint nem fog sem bizalmatlanságot, sem bizalmat szavazni a kormánynak. Khuenék részéről erős az az óhaj, hogy az alkotmánypárt, mint 67-es párt, ne foglaljon élesen állást egy szintén 67-es kormány ellen. Hogy ebből a negativumból lehetséges-e egy pozitív közeledés, vagy megegyezés létesítése is: arról különbözők a vélemények. Khuen gróf úgy tervezi a dolgot, hogy elmondván részletes programját, új pártot alakít és felhívja mindazokat a politikusokat, akik ezzel a programmal egyetértenek, lépjenek be az új pártba. Arra számít, hogy ez esetben az alkotmánypárt jó része, ha nem is mint párt, de egyenként, csatlakozik hozzá. Széll Kálmánra és barátaira biztosan számít, míg Andrassyról azt beszélük, hogy az új pártalakulás esetén visszavonul a politikai élettől.

Az új kormány számításainak alapja azonban nem az alkotmánypárt, hanem — a Nemzeti Társaskör.

Kemény doktor karrierje.

Írta: Szomaházy István.

A hölgyeket lekísérték a fiakkerhez, maguk visszatértek még egy kissé az étterembe, hogy — miként az asszonyoknak mondták — a megmaradt pezsgőt kiigyák. A nagyteremben járta néhány pár a csárdást, de a bál közönség nagyobb része eltávozott már a mulatságból. Az öt fiatal ember, aki az egész estén át a Lady patronesse szép leányának udvarolt, mámoros kedvvel tért vissza a fehér asztalhoz, amelyen még egynehány perc előtt legyezők és prémes belépők heverték össze-vissza a palackok aranyos etiketteje mellett.

A szép Balogh kisasszony révén az öreg Balogh Sándorra is átfordult később a beszélgetés társaság egyik tagja mereven kétségbevonta, s a hogy ez a jeles politikai a saját tehetségének köszönhetné tüneményes karrierjét. Minden a véletlen dolga, a szerencsés véletlené. Hevesen vitatta a maga filozófiáját, de egy másik ur izgatottan csapta le erre a szélestalpu poharat:

— Bolondság arról beszélni, hogy az emberek a szerencsés véletlennek köszönhetnének valamit... Ez a véletlen közönséges fickó... Mindenki csak annyira viheti, amennyire saját ereje képessé teszi... Minden karriernek egyszerűen az idegrendszerben van a kulcsa... Az erős és egészséges feltarthatatlanul előre siet

és hidegen megcsinálja a jövőjét... A lágy és szentimentális pedig kitér a pálya közepén, akár egy rossz vevényparipa... Nem is a tehetségtől függ minden, hanem főképp az erőtől és az idegektől...

Szabó Elemér doktor, a cigányképű párbajorvos, (aki az önök férjeinek, szép olvasónők, valószínűleg szintén gyönyörű sebéket varrt be annak idején) földhöz csapta a szivarját:

— Ez a naturalista smokk hazug teóriája... Van is egy emberben annyi erő, hogy az a millió fejű tömeggel szemben kellőképpen érvényesülhessen... Bizonyos, hogy egyik emberben több van egy unciával, mint a másikban, de vajjon mit ér egy szalmaszál az ocean hatalmas nyomásával szemben? Én azt mondom, minden a szerencse dolga, a szerencsés véletlené... Mi többiek viszünk előre minden strébert és diplomátát... Ót társaságbéli gavallér a leggyatrább filiszterből is nagy embert csinálhat, habár annyi ereje sem volna, mint egy péterke bogárnak.

Többen közbekialtottak:
— És te méga tehetséget is szükségtelennek tartod?

— Teljesen. Mi ötén, akik e percben ezt az asztalt körülüljük, bárkit is nagy emberré tehetünk, föltéve, hogy az illető nem váltóhamisító és nem bányu...

Egy aranycvikkeres mérnök nevetve intett a kezével:

— Szeretném látni, hogyan csinálnál nagy embert Kemény Gyuriból...

— Ha tíz öten velem tartotok, egy év alatt egész Budapest ismerni fogja a Kemény Gyuri nevét s huszezer forint évi jövedelme lesz az ügyvédi irodájából...

Kunevald, a bankigazgató megáztatta kissé a nyelvét a Roedererben.

— Becsületszavamra, nem eskomptálnám előre azt a jövedelmet...

Mindnyájan nevettek de a kis párbajorvos hevesen folytatta:

— Ha vállalkoztok rá, megpróbálhatjuk... Tartok bármilyen fogadást a Kemény doktor csodaszerű karrierjére... Egyszerűen azt kell tennetek, amit én mondok...

A bankigazgató, a mérnök, a kis Andrassy-uti háziúr és a miniszteri titkár, mint egy fogadalmat tevő szövetség, kocintották össze a poharakat:

— Tehát egy év a határidő... Ha Kemény Gyuriból mához egy esztendőre nagy ember lesz, ugyanennél az asztalnál fogjuk megtartani a győzelmi lakomát...

Kemény György dr. földije és iskolatársa volt Szabó Elemérnek, s az ő révén az egész társaság ismerte. Szegény és gyámoltalan fiú volt, aki csak nagy ügygyel-bajjal tudta lerázni magáról a szigorlatok terheit. Szabó, aki

A politikai párttá visszaalakuló Nemzeti Társaskörben és főképpen Tisza Istvánban szeretné a miniszterelnök egtekintélyesebb támaszait nyerni. Ezért várják nagy érdeklődéssel a Társaskör hétfői ülését és Tisza István előre hirdetett nagy beszédét. Annyi bizonyosnak látszik, hogy Tisza az új kormány mellett fog felzárkózni, de sok függ attól, hogy a geszti politikai támogatása milyen irányu és milyen mértékű lesz. Tisza határozott, aktív támogatása nagyon sokat lendítené az új kormányra, ma még nagyon kilátástalan jövőjén, viszont éppen ő nem az a politikus, aki ha erre nem lát alapos okot, nevének és volt pártjának nimbuszával, Khuenék politikájának zászlóvivőjévé szegődjenek. Tiszának passzív, bár jóakaratu magatartása pedig nem sokat fog javítani a párt nélkül maradó kormány sorsán.

Igazán gyöngéreménységgel nézhet tehát az új kormány a hétfőn kezdődő és alighanem hamar befejeződő parlamenti tanácskozások elé. Hédervár nagy energiájú urát — úgy mondják — nem kedvetleníti ez a reménytelenség; az ország közvéleménye azonban, amely hónapok óta a kinos bizonytalanságot nyögi, nagyobb igényű: várja azokat, akik nem harci kedvvel, hanem munkával és a békés munka lehetőségének megteremtésével vonulnának be a duna-parti palotába.

A miniszterelnök Arad városához. Khuen-Hédervár Károly gróf miniszterelnök ma érkezett leiratában tudatja Arad város közönségével, hogy a király őt miniszterelnökké nevezte ki és ismereti a kabinetjében helyet foglaló minisztereknek neveit. Kéri, hogy a város hazafias készséggel és erélylyel támogassa az új kormányt.

Khuen bemutatkozása. Khuen Hédervár gróf rendkívüli elfoglaltsága miatt eddig nem mutatkozhatott még be a belügyminiszteriumban.

mint a főispán fia, dus apanage-t huzott hazulról, az erősek derült nyugalomával segítette mindig ezt a szegény, tehetetlen ördögöt. Ha csinos legénylakásának dohányzóasztalát a főváros e szerencsés gavallérjai körülvették, a sarokban bizonyosan ott lehetett látni Kemény Gyurit, aki megfényesedett redingotjában türelmesen olvasgatta az ott heverő revueket. Mindnyájan szerették ezt a jó és tehetetlen fiút, aki szerényen huzódott meg e vállalkozó vevőök közt, az ő kicsinysegenek tudatában. Kezet fogtak vele, kényeztették, jókedvűen ütögettek kiváltázott vállaira:

— Jönnék-e a kliensek, Gyuri?... Hát csak mindig nem kell még bővíteni az irodáját...

De Kemény Gyuri bonhomióval válaszolt: — Csupa tyukpör egyetlen váltót sem lát az ember... Hej, ha egy eleven nagykereskedő egyszer betévedne hozzám...

Gyuri, dacára ügyvédi oklevelének, még mindig ugyanabban a tejsarnokban költötte el a vacsoráját, ahol diákkorának nyomoruságos napjai eitelték valaha. Ő bizony alig ismert mást a női nemől, mint Julcsa kisasszonyt, aki őt esténként mosolygva kiszolgálta. A kis orvos hallgaték, a könyvvezetők, akik idejöttek be alkonyattájt a napi fárda után, figyelemmel helyt szorították neki, mert mindannyian őt tekintették a tejsarnokbeli társaság főnökének...

Mikor a Szabó Elemér vezérei esettintve említgettek egyik-másik társaságbeli kisasszony

A bemutatkozás csak kedden fog megtörténni.

Wekerle költözik. Wekerle Sándor volt miniszterelnök hétfőn költözik ki a miniszterelnöki palotából. A Kecskeméti-utca 14. számú bérházban bérelt lakást.

Uj rendszer, uj emberek.

— A politika kulisszái mögül. —

(Fővárosi levél.) A Wekerle-kormányral egész serege a magasrangu hivatalnokoknak, exponens állásokban lévő embereknek, távozik el helyéről. Nem minden keserűség nélkül, de hiszen ez érthető. A hatalom megszokottsága és kényelme számtalan kiváltságot biztosít az élvezőinek. Másutt majdnem minden évtizedben egyszer-kétszer kicserélődnek a pártok és a vezérek, nálunk csak a szabadelvűpárt bukásakor diadalmaskodott először a pártok változóságának gyakorlata. Akkor a csodával határosnak találták ezt a politikai rendszerváltozást s ma, négy év után, az okozalmat, hogy a koalíciós rendszer nem tartott negyven évig, mint a szabadelvű uralom.

Khuen-Hédervár gróf csak a jövő héten fog hozzá a függőben hagyott miniszteri tárcák betöltéséhez, az államtitkárok kinevezéséhez, a főispáni kar szervezéséhez és sok fontos pozíció elintézéséhez. Minthogy az alkotmánypárttal való szövetkezésnek elvi ellentétek immár nem állják útját, személyi téren pedig szintén nagymértékű közeledés történt, nagyon valószínű, hogy elsősorban ebből a pártból szerzi be Khuen az új minisztereket. Zichy János gróf még nem mondotta ki azt a határozott nemet, amely az ő nevéhez kapcsolt kombinációnak végét jelentené. Alighanem már néhány nap múlva újra fölkeri őt Khuen a kultusztárca vállalására. Ha addig bármely oknál fogva eltolódás történik a helyzetben, egész komolysággal nyomul előtérbe Herczeg Ferenc miniszteri jelöltsége. Az illusztris író ugyan cáfolja ezt, de mondhatjuk, hogy ő van legkevésbé tájékozódva azokról az élénk személyi kombinációkról,

nevét, Gyuri, akiben költői lélek lakott, melan-
kolikusan sóhajtott föl:

— Hej, ha én annyira vinném egyszer, hogy Gál Katinkát elvehetném...

Gál Katinka egy gyógyfűszeres leánya volt, aki Gyuri szemében a női gráciát képviselte. Szőke volt és édes, és állítólag Kemény Györgyben látta a régi lovagkor föltámadását. Az Elemér barátai néha érdeklődve megkérdezték tőle:

— Mikor vezeti oltárhoz a kis Katinkát? Sójajtvá válaszolt ilyenkor a szegény és ügyefogyott doktor:

— Mibelyt lejöhetek a harmadik emeletről és végleg otthagynak a Király-utcát... Ha egyszer annyira konszolidálva lesznek a viszonyaim, hogy feltétlenül számíthatok évi kétezerekszáz korona bevételre...

A miniszteri tanácsosok februári estélyén, egy válópörrel lévén szó, Szabó Elemér ezeket mondta az asszonyoknak

— Válópörökben csak egyetlen igazi kapacitás van Budapesten és ez Kemény György doktor...

Csodálkozva fordultak feléje: — Kemény György doktor? . . . Ugyan ki az?

— Hogyan, nem ismerlek Kemény Györgyöt. . . De hiszen, hölgyeim, ő az, aki a Ruprecht-pörben a t nevezetes védőbeszédet elmondotta

S a maga szeretetreméltó futáziájával egy gyönyörű történetet eszelt ki valami állítólagos

amelyek most az új életre kapott Nemzeti Társaskörben folynak. Herczeg jelöltsége magában véve is az irodalmi siker, a szellemi érték és a művészi egyéniség legmagasabb fokú megbecsülését jelenti.

Az államtitkári állások között, már csak a külsőben álló választások miatt is, legfontosabb a belügyi. Khuen két államtitkárt fog kreálni. A politikai államtitkár Kürthy Lajos volt főispán le z, az adminisztratív teendőket Jeszenszky Sándor nyugalmazott miniszteri tanácsos, a nemzetiségi ügyek régi szakértője fogja végezni. Földművelésügyi államtitkárnak, hir szerint, Solymossy Lajos báró van kiszemelve. A többi államtitkárság valószínűleg az alkotmánypártnak jut. Horvát miniszter újra Josipovich Géza lesz. Rauch Pál báró, a horvát bán, megtartja állását.

Jelentékeny változások lesznek a főispáni karban. A régiek közül csakis azokat tartja meg Khuen, akik föltétlenül garantálni tudják, hogy a választásokon a kormánypárt jelöltjeit be tudják hozni. A függetlenségi főispánok majdnem kivétel nélkül távoznak, ellenben az alkotmánypártiak közül sokan megmaradnak. Neveket itt egyelőre céltan említeni, mert a horoszkóp napról-napra változik. Mindjárt a képviselőház ülése után megjelenik a hivatalos lapban a régi főispánok fölmentése és néhány nap múlva az újak kinevezése. Sokat beszélnek a sajtóiródaról is. Ennek eddigi főnöke, Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos, egy évi szabadságra ment és most Klein Ödön osztálytanácsos helyettesíti, aki a jövőben is vezetni fogja a sajtóiródat. Werner Gyula, volt szabadelvű képviselőt fogja valószínűleg kinevezni mellé Khuen.

Képviselőjelölt természetesen egész hadsereg van. Rendre-sorra visszajönnek Tisza István gárdistái, de vannak újak is. Az agg Csáky Albin gróf is mandátumot vállal. Szarvason lép föl, a Justh-párti Haviár Dániel kerületében. Khuen valószínűleg Temesváron, Lukács Körömbányán, Serényi Putnokon, Hazai Zólyomban lép föl. Beszélük, hogy Tisza István gróf Budapesten, a Belvárosban jelölteti magát.

Ruprecht pörrel, ahol a Kemény György beszédének hallatára az elnök zokogva kelt föl a helyéből és az ügyész megtörve jelentette ki, hogy e csodás beszéd hatása alatt kénytelen visszavonni az egész vádat . . .

Mikor a kaszinóban egy fiatal mánás zavaros váltóviszonyai csödbe kerültek, a miniszteri titkár fitymálva hadonázott a levegőben:

— Ugyan hagyják az ügyvédek, valamennyi csak a saját zsebével törődik. . . Egyetlen igaz és képzett fiskálist ismerek, Kemény György doktort . . .

A jourokon, ahol a Lipótváros nagykereskedő kisasszonyai a páros és páratlan napokon összejártak, a mérnök néha hirtelen másra fordította a beszélgetést.

— Ugyan hallották-e Kemény Gyuri legújabb ötletét? . . . Magának a miniszternek mondta a szemébe, mikor a textil-iparról volt szó köztük . . .

Készségesen eltolvajolt valahonnan egy kitűnő ötletet a gyanútlan Kemény György számára, s a hölgyek tetszőleg bólogattak.

— Elmes és jókedvű ember lehet . . . Így nőtt, izmosodott lassanként a Kemény György hirneve . . . Mikor egy nagy lipótvárosi cég moratoriumot kért a hitelezőitől, a tulajdonosnak jóakarólag sugták a fülebe a tízedik vagy huszadik forrásból:

— Kemény Györgyhez forduljon, arról csodákat beszélnek . . . Az ugyan könnyű szerrel kifogatja a legmagasabb hitelezőt . . .

Botrány a budapesti egyetemen.

Csalással vádolt tanár. — A néppárt támadása Marczali Henrik ellen.

Távíráti tudósítás.

Arad, január 22.

Botrányra ébredt a mai napon a budapesti tudományegyetem. A botrányt a néppárt hivatalos lapjának, az *Alkotmány*-nak mai vezércikke idézte elő. Görcsöni Dénes, a hirhedt klerikális agitátor a vezércikkben a leghevesebb támadással illette *Marczali* Henriket, az egyetem történelmi tanárát, azzal vádolva meg, hogy egyik vizsgázó jelöltnek, egy kikeresztelkedett budapesti szerkesztőnek vele előre megállapított kérdéseket adott fel a tanári vizsgán. A cikk megjelenése után az egyetem rektora az illető jelöltnek ma délutánra kitűzött promocióját elhalasztotta és *Marczali* ellen annak kérésére megindította a fegyelmi eljárást. A megvádolt tanár ezenkívül sajtópörtöt indított a cikkíró ellen.

Az egyetemi afférről itt következő tudósításunk:

Görcsöni cikke.

Az „Alkotmány” mai számában Görcsöni Dénes álnéven Friedrich fővárosi polgáriszkolai tanár *„Csalás az egyetemen.”* „Honnan jöttek a szászok?” címen többek közt ezeket írja:

„A tudomány élelmes kufárainak lajstromában kevés név szerepelt oly gyakran, mint *Marczali* Henriké, a budapesti tudományegyetem magyar történelem tanára. A tudomány kriminalisztikája kevés olyan bűnről tud, amelyre az ő munkásságából példát ne idézhetnénk. Irodalmi multjában klasszikus esetek képviselik az idegen tollakkal való ékeskedés, a megbízhatatlan munka, a vakmerő lóditás, a sánta kutyánál hamarabb utolért s nagy nyilvánosság előtt konstatált hazugság, a hamis cégér alatt mesterkedő orvtámadás, főképen pedig az üzleti könyvgyártás legváltozatosabb fajait. Ma délelőtt azonban már olyasmire vemedett *Marczali* Henrik dr. egyetemi nyilvános rendes tanár, ami többé már nemcsak a

tudós becsületével s a köztisztviselő spekulánsok által mellőzhető morális érzékenységével, hanem a törvény és köztudat által szigorúan megkövetelt tanári köteleességekkel is ellenkezik és a bizonyítványt liferáló zugiskolák leg-aljasabb fajtáinak színvonalára süllyeszti le az egyetemet, a melynek kathedráján azt elkövete.

Doktori szigorlatot tett *Singer* Arthur, egyik hirhedt krajeáros ujságnak főszerkesztője s vizsgáló tanárai között ott szerepelt *Marczali* Henrik dr. is. A magyar történelemből kérdezte. Ez a kérdés azonban *puszta komédia volt mert Singer* Arthur előre tudta, hogy *Marczali* Henriknél minő kérdésekre kell felelni. Előre tudta, hogy a magyar történelemből semmi egyebet nem kell megtanulnia, mint az erdélyi szászoknak II. Endre korabeli közviszonyairól s a Mária Terézia uralkodásáról szóló fejezeteket. S *Singer* Arthur nem is esalatozott, mert a ma délelőtt végbement vizsgálaton *Marczali* Henriktől a következő kérdéseket kapta:

Honnan jöttek a szászok?

Ki telepítette le őket hazánkban?

Mikor és hol nevezték őket először szászoknak?

Min alapult a szász nemzet kiváltsága?

Mit jelent kiváltságlevelükben a „Nisi ad indicium ordinarium adstringimur” kifejezés?

Eddig tartott az első témából való examinálás s a következő kérdés már áthidalás volt Mária Terézia korához.

Mikor jutottak a szászok a Habsburgok alatt rossz helyzetbe? — kérdezte *Marczali* Henrik s karikaosapásként perdit rá *Singer* Arthur felelete: „Mária Terézia alatt” s ezután már csak Mária Teréziáról beszéltek, amint a következő kérdések megkövetelték?

Miben cselekedett Mária Terézia az ország érdeke ellen? stb. stb.

S mivel a kérdésére szánt félórából még két-három perc hátra volt, *Marczali* feladott két olyan kérdést is, amelyekre minden publicistától bizton várható volna kielégítő feleletet:

Az 1848-iki törvényekben hol és miképen fordul elő a birodalmi kapcsolat? és

Milyen mintára készült a miniszteri felelősségről szóló törvény?

Ezekre a kérdésekre azonban *Singer* Arthur már nem tudott felelni.

Tulajdonképen — írja tovább Görcsöni — ki is ez a *Singer* Arthur? Szerkesztője egy keresztényfalásból s a tisztességes emberek

gyalázásából élő lapnak s utolsó nevezetesebb közszereplése az volt, amikor hazug vádakkal támadt rá *Mangold* Lajos drra, a *Fejérvár*-kormány tárgyilagos historikusára és a külföld előtt igazolni akarta a gyászos emlékü darabont-kormány alkotmánytíprő intézkedéseit. A *journalistának*, a darabontnak vagy a hitsorsosnak akar kedvében járni *Marczali* Henrik még állása kötelemeinek felrugásával s az egyetem becsületének sárba ráncigálásával is? Valószínűleg mind a háromnak.

A cikk következményei.

Az „Alkotmány” e durva támadása széles körökben nagy feltűnést keltett. A kérdéses vizsgázónak, *Singer* Arturnak, a „Neues Budapest” *Abendblatt* szerkesztőjének, ma délután lett volna a tudorrá avatása, ez azonban elmaradt és *Sághy* Gyula rektor megindította a fegyelmi vizsgálatot *Marczali* ellen.

A rektor ez ügyben egy fővárosi hírlapíró előtt a következőképp nyilatkozott:

— Az „Alkotmány” vezércikkére korán reggel hivatalomba jöttemkor figyelmeztettek. Jelen pillanatban az ügy érdeméről nem nyilatkozhatom, mert az ügyet tisztázni kell, mint-hogy egy komoly politikai párt hivatalos orgánumban jelent meg a súlyos vád *Marczali* tanár ar ellen. Miképen történik majd a tisztázás és minő vizsgálat fog indulni, arra nem tudok most felelni, mert lehet, hogy a vallás-és közoktatási miniszter fog ez ügyben dönteni. Valószínű, hogy én a jövőben bírja leszek az ügynek és már ez okból sem foglalkozhatok állást sem pro, sem kontra. Eddig mindössze annyit tettem, hogy a méra kitűzött promociót felfüggesztettem és az, mindaddig, míg az ügy tisztázva nincs, elmarad.

Marczali Henrik, kit az ujságíró színtén megkérdezett az ügyről, ezeket mondta:

— Ma reggel egy ismerősöm mutatta nekem az „Alkotmány” cikkét. Mikor elolvastam, mosolyogtam felette. Hogy magával a tendenciával, mely az orvtámadás mögött van, leszámoljak, elmentem *Sághy* rektorhoz és *fegyelmi vizsgálatot* kértem magam ellen és lépést tettem a sajtópört megindítása iránt. *Sághy* Gyula közölte velem, hogy miután három országgyűlési képviselő járt nála, kérve a promóció felfüggesztését, ő ezt elrendelie. Most tudtam meg, hogy a három képviselő *Zboray* Miklós, *Szmrecsányi* György és *Be-*

Modern legendák keltek szárnyra a Kemény doktor felforgatójáról, fogásairól, éles jogász elméjéről. Egy öreg kuriai bíró egyszer hallhatólag mondta a kioskban:

— Jeles eszü jurista, a jövő embere...

Egy ismert gróf, aki rengeteg hitbizomány fölött uralkodott, junius elején fölbaktatott a vén Király-utcai ház harmadik emeletére s Gyurit hivatalosan ügyvédjévé nevezte ki. Gruenthal, a nagy manchesteri bársonyraktár főképviseelője, magánkiül mesélt egyszer a Gyuri egy felebbeséséről:

— Ha valamennyi budapesti ügyvéd összeül, sem csinálja meg ezt a mesébe illő remekművet...

Banális irodai munka volt, de a kereskedők méltánylólag nevettek össze a Kemény doktor csodálatos felforgatóján. Egy vén sas-utcai paplangyáros kéjelegve bölintott:

— Hej, hogy tüsszkölhettek tőle a bíró srak...

Akinek zavaras és kétséges ügye volt, habozás nélkül hozzáindult, mint a nagy beteg a mindenható professzorhoz. Ha az írásokat ott hagyhatták az asztalán, megnyugodva távoztak a porlekedő felek.

— Dejszen, most jó kezekben van az ügyecske.

Mint egy nagy, beláthatatlan háló, font be mindeneket lassanként a kiváló jogász hire. Egyik hullám a másiknak adta, anagyváros mérhetetlen rétegei egymásnak mesélték, völgyeken

és hegyeken általvitték a csacsogó ujságok. Mint a lángtenger, mely egy beláthatatlan rengeteget elborít, s melyet egy vézna kis pásztorgyerek lobbantott föl egy nyomorult gyújtószál segítségével...

A koncertekben és a színház földszintjén suttogva szölgtek egymáshoz a leányok és az anyósok:

— Ni csak, amas ott Kemény György, azai a halványkék nyakkendővel...

A miniszter komolyan megszólították az igazságügyi bizottság ülésén:

— Miért nem bizól, Kegyelmes Uram, Kemény Györgyre valami kodifikáló munkalat t?

— Már intézkedtem, hogy az ankétra meghivassék...

Az ügyvédi kamara kitüntette a választmányi tagsággal, mivel a tulnyomó rész azt tartotta, hogy ez az előkelő jogász nem hiányozhatik a kar szükébb tesületéből. Maguk sem tudták miért, de a kollegák is irigykedve suttogták:

— Tény, hogy kivételes tehetség...

Száraz, pedáns jogi fejtegetéseit olvasván, mintegy hipnotizálva mondogatták maguk a pörbeáll ellenfelek:

— Mennyi lelemény, mennyi logika, és mégis mennyi egyszerűség!...

Odavetett megjegyzéseiből különös elméségeket olvastak ki, és ha néhanapján megállított a lpótvárosi kliensek boltja előtt, gyönyörködve hallgatták minden saavat a hajlongó kereskedők.

A jourokon, ahol néha összetalálkozott a többiekkel, *Szabó* Elemér diadalmasan kérdezte:

— Nos, meg vagytok-e elégedve a Kemény doktor karrierjével?

Összehunyorgattak, nevettek, ha néha előtük áradottak a protegékuk ragyogó tehetségei fölül. Egy-egy szép asszony, hosszán nézván a Kemény György ügyetlen szabású kabátjára, meggyőződéssel mondogatta:

— Nem ad semmit a külsőre, mért ő is az igazi nagyságok közül való...

Hiláiban érényeket láttak és félszűgsgéit a kiténő tehetségek nalvítására magyarázták. Ügyetlen meghajlását tetszessal nézték az asszonyok:

— Nem ért rá arra, hogy a jó módor kisínyességeivel foglalkozzzék.

Es egy délután, ősszel volt, udvariasan állított be a Kemény György irodájába a hírneves *Biarritz*, a *Biarritz* és *Társas* cég főnöke, az internacionális házasságközvetítő hivatal legelső diplomatájá, és kirakván a maga arc képeit, mosolyogva fordult a csodálkozó doktorhoz:

— Ime, ez a kisasszony százezer forintnyi hozományt kap... ez a szőke tizenkétezer forint apanage-t, ez a *Tizianhaju* egy budapesti bérházat... Válasszon tetszés szerint, valamennyi rendelkezésére áll...

Es *Kemény* doktor, aki most már a Hungáriában vacsorált és ugyszólva sohasesem látta a kis *Gál* Katinkát, habozva nézegette az arc képeket:

niczky Ödön néppárti képviselő volt. Én nem szeretem a nyilvános szereplést, de hogyha ezek az urak politikai elfogultságukban nekem rontottak, alkalmam lesz leszámolni velök a sajtópörben.

— Singer Arthur — akiről szó van — annak idején felkeresett engem és jelentette, hogy tárgyam szeretné főtárgyul venni, mert azzal, különösen a 17. és 18. század történelmével foglalkozott különös előszeretettel. Azzal a jóindulattal, melylyel minden hozzámforduló vizsgázó iránt vagyok, azt feleltem neki: „Nem gondolnám, hogy eleget tud arra, hogy az én tárgyamat válassza főtárgyul. Olvastam egy cikkét a szászokról, abban ugyan súlyos tévedések voltak. Majd meglátjuk a vizsgán, mit tud a tárgyamból.” Ezzel elment és a néppárt lapja tájékoztató vádjainak valótlanságát a mi sem jellemzőbb, minthogy Singer csakugyan nem választotta főtárgyul a tárgyamot, hanem a német filológiát, holott ha csakugyan különös kegyben állott volna nálam, józan ész szerint az enyémet választotta volna. Soha kérdést előre fel nem irok. Nagyon ritka eset és nagyon megbecsülöm az olyan jelölt készségét, akinek olyan kérdést adok fel, melyet otthon előre kidolgozott. Singer urat igazán nem tartottam annyira készültnek.

Három néppárti képviselő.

A Marczali nyilatkozatában említett három néppárti képviselő délelőtt tíz órakor járt a rektornál. Bejelentették, hogy jelen voltak Singer szigorlatán és vallomást akarnak tenni az ügyben. Hangoztatták, hogy a kérdéses vizsga előtt nekik is biztos és pontos tudomásuk volt arról, amit az Alkotmány megírt, hogy tudniillik, mit fog Marczali Singertől kérdezni. Ezt a vallomásukat szóval, vagy írásban ismételni akarják, az ügyben bizonyára megindítandó vizsgálat során.

Marczali már engedélyt kért Székely Ferenc dr. kultuszministertől a sajtópör megindítására.

Egyik fővárosi estilap jelentése szerint Marczali egyik munkáját a cambridgei egyetem lefordíttatta angolra és a munka februárban fog megjelenni s úgy látszik, bizonyos körök ezzel az ügygyel Marczalit a külföld előtt akarták kompromittálni.

Beniczky Ödön, Zboray Miklós és Szmrecsányi György néppárti képviselők ma este a következő nyilatkozatot tették közzé:

Marczali Henrik egyetemi tanár ur egy hírlapi nyilatkozatban ellenünk fordul, mint akik Ságby Gyula tudomány egyetemi rektort felkerestük és tőle Singer Arthur hírlapíró promociójának felfüggesztését kértük. Marczali ur sajtóperrrel fenyeget meg bennünket. A perben is szívesen rendelkezésére állunk. Kijelentjük azonban, hogy az Alkotmány mai vezércikkével mindenben egyetértünk és annak minden állítását igazoljuk. Tethetjük már csak azért is, mert egy héttel ezelőtt tudtuk, hogy mely kérdésekre fog felelni Singer Arthur hírlapíró. Kijelentjük végül azt is, hogy okmányszerű bizonyítékainkat hajlandók vagyunk az illetékes forumnak a vizsgálat céljaira bármikor bemutatni.

KULISSZATITKOK.

A kóristanó hordárjai. — Az izomesúz. — Adósok és hitelezők. — Mily teli természet.

*

Harmath Ilona, a kar szőke frufrus szépe, valóságos ostromló hadjáratnak van kitéve az ifjúság részéről. A posta nap-nap után garmada számára hozza az illatos levélkéket, amelyekben szerelmes emberek üdvöt, kincset, boldogságot ígérnek — egy találkaért. Harmath Ilona azonban a Vig özvegy Valenciennesének énekével felel:

— „Ti-ztességes leány e nő,
Erénye szilárd, mint a kő . . .”

A szilárd erényű Ilonka a minap elkésett a próbáról. Amint a sietéstől kipirult arccal a bogott fel a színházhoz, a hátsó bejáratnál elfogja a szolgálja és lelkendezve mondja neki:

— Jaj kisasszony, kisasszony, hát így elkésett?

— Baj van? — kérdezte a kis lány kipirulva, ziháló mellet.

— Persze, hogy baj.

— Keresett az ügyelő?

— Nem.

— Hát a rendező kérdezte, hol vagyok.

A szőke leány ijedten tudakolta:

„Ez az Imogén nagyon csinos, mondta, nem mondom, hogy elvileg kifogásaim lennének . . .”

„Ez pedig, lefekvés előtt, miután a holnap tárgyalandó pörökbe egy futó pillantást vetett, így szölk magában Kemény György, az irodai karosszékekben ülve:

— Becsületesemre, ahig tudom, miért ez az általános forradalom? Ugy érzem, hogy a tehetségem nem növekedtek meg azóta, hogy a tejcarnokban költöttem el a vacsorámat. Pedig mégis úgy kell lenni, mert az emberek nem bolondok . . .”

„Es szombat este, mikor egyszer megint elment az Andrassy-uti kávéházba, hogy a régi pajtásokkal csevegjen el egy félórácskát, ekként szölk a jó fiukhoz, akik a bámulat pillantásával tekintettek föl reá:

„Csak én tudom, mennyi álmatlan éjszakába került, míg valahogy a felszínre kerekedtem. Mert nekem sem ment ám könnyen, azt elhíhetitek. . . Tudnék egyet-mást beszélni a tejcarnokról és a huszonötkejtőcsés ebédéről. De hát teringtét, az a fő, hogy az ember ne adjá be a derekát. . . Így szölk a megpróbáltatás napjaiban: Csak azért is, menni kell, mert úgy akarom. . . Es sikerült, bár-hogyan tornyosultak is ellenem a hullámok. . . Tanuljátok meg ebből, hogy a csüggedés egyenlő a halállal és egészen biztos lehet a sikerről, aki keményen nekifeszül a viharoknak. Férfi-

nak kell lenni, fiam és nem puha, tehetetlen baboknak. . .”

„Egy kezdő ügyvéd, aki ez időszert még a köruti tejcarnoknál tartott, lemondólag nézett föl a fiatal mesterre:

— Könnyű volt önnek, az ön kivételes tehetségével. . .”

Es Kemény doktor meggyőződéssel válaszolta:

— Szó sincs róla, a tehetség sem megvetendő. De azt mondom nektek, fiuk, az erős akarat többet ér, mint a legfényesebb tehetség. . .”

Mikor Szabó Elemérék a következő évben megint együtt ültek a Vigadó éttermében, a párbajorvos így szölk a többiekhez:

— Nos, mit szölkök hát a fogadásunkhoz? Kemény doktornak többje van ez időszert évi harmincezer forintnál. . .”

Hosszan beszéltek az esetről és a tavalyi ellenzék tisztességgel visszavonult. De a mérnök, akinek egyik unokahuga pár hét előtt a Kemény Györgymenyasszonya lett, szilárd meggyőződéssel mondta:

— Anyi azonban kétségtelen, hogy Kemény doktor fényes és előkelő tehetség. . .”

Es a többiek, akik a maguk egyesült erejével a gyöngye bárkát átszolgálták a hullámon, mintegy hipnotizálva a sikertől, melyben önmaguknak volt kizárólagos érdemük, egyértelműleg így szölkottak:

— Bizonyos, hogy igazán nagy ember, est az irigység sem tagadhatja. . .”

— Talán az igazgató keresett? —
— Nem a, — szölk a szolgálja — de a kisasszonyt anyi hordár kereste már.

*

„Ez is egy próbáról való elkészési jelenet:
A társulat egyik jónévű tagja, aki egyébként is pontatlanságáról ismeretes, a minap ismét megkésve érkezett fel a próbára. Kicsit mintha huzta volna a lábát is.

Az ügyelő zord arccal vonja felelősségre:

— Ugyan kérem, micsoda dolog az, hogy már megint elkésett? Ha ez így megy, maholnap az egész gázsija büntetésekre megy el. Tuljdonképen miért nem jöhetett ma el pontosan? Es mi baja a lábának, hogy úgy dülöngél?

— Kérem, izomcsuzom van.

— Magának nem izomcsuza, hanem izomcsuza van!

*

A színészasztalnál, — hónap vége lévén — arról beszélgettek a minap, milyen csalfinta eszközökkel kell kibujkálni a hitelezők üldözése ellen. Várnai Jenő, — mint mondotta — nem gyakorlatból ugyan, de tud néhány precedenst, amikor az adós úgy meg tudta „nyergelni“ a hitelezőt, hogy az, inkasszalás helyett újabb pénzkölcsönt adott. Itt van például Krasznay Miska, a híres kolozsvári színész esete, amely szölk a következőképen:

„Üldögél Krasznay egy meleg nyá i napon a kolozsvári vasútállomás perronján némi sör k mellett. Berobog a hat órai vonat és ő figyelemmel szemléi a kiszálló utasokat. Az utasok közt kiszáll a vonatból egy Goldis nevű ember is, aki Krasznay legfőbb hitelezője volt.

— Tyü, — mondja a szomszédjának a színész, — ha én ezt most hamarjában nem nevettem meg valami tréfával, hát kért fogia a pénzt!

„Es már jön is feléje szigorú arccal a pénzes izmaelita.

— Haha! — kiált rá Krasznay. — Ép most hallottam egy pompás viccet, ezt el kell mondanom Goldis bátyámnak!

A pénzember arca felderül. Le is ül az asztalhoz, hozat egy pohár sör: és figyei.

Krasznay pedig hamar elmondja a következő régi viccet:

— Volt egyszer egy osztrák, aki megirigyelte a magyaroktól azt a dicsőséget, hogy mind bejutnak a menyországba, míg az osztrákok I Szent Péter nagyon szigorú. Gondolja magában az osztrák: „majd én meglapulok va ahol a menyország kapuja mellett és kilesem, hogy mit mond Péternek a magyar“. Elbujik. Jön a magyar és kopogtat a kapun.

Szent Péter megkérdi tőle:

— Megvezekeltél-e eléggé a bűneidért?

— Meg én, — mond a magyar. — Volt egy rossz feleségem . . .

Szent Péter közbevág:

— Elég, elég, gyere be szegény ember. . .

Erre aztán odaugrik az osztrák is:

— Kérem, én is be szeretnék menni. Nekem két rossz feleségem volt . . .

— Elég, elég, — mond erre Péter, — aki kétszer házasodik, az bolond, már pedig a menyország nem bolondok háza. Mars!

„Es bevágta orra előtt a nagy kaput.

„Igy hangzott az anekdota é. Goldis bácsi ki-tűnően mulatott rajta. Felragyogott a szeme, sőt a bugyellárisát is elővette és átadott Krasznaynak két tizest, mondván:

— Jo lesz az utra. Majd megadja, ha lesz pénze.

Krasznay zsebvágja a pénzt és megkérdi:

— Honnan ez a jókedve, bátyám?

— Onnan, kedves Miska, — felel az öreg — hogy én már rég ismerem azt a viccet, amit elbeszél, de mindig úgy tudtam, hogy zsidóval tör-

tént. Mos' hallom, hogy osztrákkal történt, hát egészen felvidulok!

Krasznay feláll, kezet fog vele és bucsuzól ezt mondja:

— Hát ami azt illeti, az az osztrák azért... lehetett zsidó is. Sőt erős a gyanum, hogy az is volt. És elvétált a két tiszessal.

Különös ügy foglalkoztatja most az aradi színházi bíróságot. Egy fiatal, csinos karhölgy panaszt emelt egyik kolléganője ellen becsületsértés miatt. A pörnek ez a magyarázata:

A Tilos a csók nak van egy áriája, amelyben sokszor fordul elő ez a mondat: „Mily deli termet!” Ezt a kar szokta énekelni, amikor az ifju fess király a csatákból visszatér. A minap az egyik karhölgy, aki a pörben, mint vádlott szerepel, ezt a mondatot egy kissé hangosan megkorrigálta a szomszédnője terhére. Erről a szomszédnőről azt suttogják a kulisszák világában, hogy az utóbbi időben feltűnő módon kövéredik. De csodálatosképpen — nem az arcán mutatkozik a bizás... A kövéredéssel kapcsolatosan szó került egy fiatal ügyvédre, éjjelig tartó pezsgőzések-ről stb.

Ezekről a kulisszák között mindenki beszélt, s egyik karhölgy elhatározta, hogy kolléganőjének irrefásan tudomására adja azt, amit ők is tudnak... Erre a tréfára a Tilos a csók előadását szemelte ki s amikor a „mily deli termet” áriához értek, a szóban levő hölgyecskére mutatva, a dalt megkorrigálva így énekelte:

— Mily teli termet!

MULATSÁGOK.

Beszámoló a szegénytanulók báljáról.

— Negyedfélezer korona tiszta jövedelem. —

Az elmúlt hetekben lezajlott szegénytanulók kabarájáról most tesszi közzé a vezetőség az elszámolást s egyben köszönetet mondanak mindazoknak, akik közvetve vagy közvetlenül az estély nagy sikerét előmozdították.

Az estély a fényes erkölcsi sikeren kívül az anyagiakban a következőket jövedelmezte:

Bevételek: Belépő jegyek eladásából 1859 kor. 20 fill. A bor 80 kor. A tea 160 kor. A pezsgő 906 kor. Hauser ezredesné gyűjtése 1364 kor. Felülfizetésekből 382 kor. Az összes bevétel 4751 kor. 20 fill. Az összes kiadás 1166 kor. 50 fill. A tiszta jövedelem 3584 kor. 70 fill., szóval háromezeröttszáznyolcvannégyszázharminchárom fillér. Aradon, 1910. január 22-én. Kovács Vince, egyesületi titkár, özv. Hauser Károlyné ezredesné, egyesületi elnök, Béthy Viktor, egyesületi pénztáros.

Özv. Hauser Károlyné ezredesné, egyes. elnök ivén, mint felülfizetés befolyt 1364 korona. Felülfizettek: Barabás Béla dr. és neje 20 K, Walder Gyuláné 15 K, Dániel Kálmán 10 K, Schaffer Henrik és Fia 40 K, dr. Verzar Gyuláné 20 K, Pick Ernőné 10 K, Széchenyi Kázmérné 10 K, Scherhag Henrik 5 K, Tisza István gróf (Geszt) 20 K, Kremer József és neje 30 K, dr. Iszpravnik Szeverné 5 K, özv. Fábíán Józsefné 10 K, Ottubay Berta 10 K, Wodianer Albert báró 20 K, Metianu metropolita 10 K, Pap János püspök 10 K, özv. Beliozy Istvánné 5 K, Kövér Márton 40 K, báró Mattenelói Natalia, Julia és Vilma 10 K, Biró Albert és neje 50 K, Szathmáry Gyula és neje 11 K, báró Bohus Zsigmondné (Budapest) 20 K, Lusztig Árminné 10 K, Gaál Jenőné 4 K, Mocsonyi Jenőné 10 K, gróf Hunyadi Károlyné (Soborcin) 20 K, Neuman Dánielné 40 K, dr. Robitzek Agostonné 10 K, Justh József és neje (Móricfeld) 20 K, Zelenski Róbert gróf és neje (Ujfalu) 30 K, báró Jósika Gyuláné 10 K, Schartner Sándor és neje 10 K, idősb. Domány József 15 K, Czárán Mártonné 20 K, Konopi Kálmán 20 K, Kovácsos Jánosné 5 K, Kövér Béláné 10 K, Leopold Zsigmond 20 K, Polonkay András és neje 10 K, Fábíán Lajos és neje 20 K, Rónay Ernő 10 K, özv. Rónay Jánosné 5 K, Weiler Rezsóné 10 K, Cabdebó Géza

ezredes 10 K, Cs. Varjassy Árpád és neje 20 K, özv. Cabdebó Béláné 10 K, Gutzjahr Mihály és neje 50 K, báró Noposa Elekné 30 K, Károlyi Gyula gróf és neje 100 K, Andrányi Károly 50 K, Purgly János 20 K, Funkelstein József 10 K, Ottenberg Tivadar 10 K, Szabó Albertné 10 K, Orkonyi kpt. 4 K, Medveczky Zsigmond 20 K, gróf Wenckheim Krisztina (Nádas-Ladány) 50 K, Hoffmann Antal 5 K, Mikolay Lajos és neje 10 K, Bolezny Antal 40 K, Timáry Aranka 5 K, Salamon Augustza 10 K, özv. báró Wodianer Albertné 10 K, özv. Jegessy Károlyné 10 K, özv. Jakabffy Zoltánné 10 K, özv. Dániel Józsefné 40 K, Pekár Imre (Budapest) 10 K, Bohus Lajos báró és neje 20 K, Biró Lajosné (Halács) 20 K, Königseg Fidél gróf (Taur) 30 K, Glück Frigyes (Budapest) 20 K, ifj. Konopi Kálmán (Budapest) 10 K, Paikert Henrik és neje (Seprős) 20 K, Glück Károly és neje 10 K, összesen 1364 korona.

Este a pénztárnál történt felülfizetések: özv. Kintzig Ferencné 50 K, Kintzig Géza 20 K, Guta József 5 K, Nyékly Iona 10 K, Bánhidy Antal báró 15 K, Purgly László 10 K, Rozenyay József dr. 2 K, N. N. 20 K, Purgly János 10 K, özv. Purgly Lajosné 5 K, ifj. Purgly János 10 K, Fisch Mór dr. 5 K, Sármezey Endre 10 K, Fábíán László 20 K, gróf Porcia Lajosné 10 K, Szilágyiné 10 K, Müller Károly 5 K, Bing Hugó 5 K, gróf Bréda Viktorné 5 K, Hámory László dr. 15 K, Lövinger Miksa dr. 10 K, Kintzig János 10 K, Hebs Vilmos 20 K, Varjassy Lajos 5 K, Lakatos Ottó dr. 15 K, idősb. Hász Antal 5 K, Funkelstein Józsefné 10 K, Fábry Sándor dr. 10 K, Fixek István őrnagy 10 K, Steiner István 10 K, Institoris Kálmán 5 K, Aradi Légszeszgyár 25 K, ifj. Hász Antal 5 K, összesen 382 korona.

(=) Hangverseny Bohus-Szögyény Antonia szobrának javára. A Világosi Dalosok Egyesülete anyagi s erkölcsi tekintetben fényesen sikerült hangversenyt s vele kapcsolatos táncmulatságot rendezett, melyen magyarok, románok és németek egyaránt megjelentek. Az aradi 33. gyalogezred tisztikara, valamint a Dalosok Egyesületének s a Gazdasági Olvasókörnek egyesített énekkara, mely 50 tagból állt, Bódi József vezetése alatt valóban művészi élvezetet nyújtott a szokatlanul nagy számban megjelent közönségnek, melynek sorában ott volt Bohus László báró főrendiházi tag is, Szögyény Antonia fia. Balázs Iona urhölgy ismert művészi kiválósággal adta elő a Vár és kunyhó című melodramát, melyhez Krasznaszky Péter igazgató játszotta kellő tökéletességgel a szongorakísérettel. A zugó taps csak akkor szűnt meg, midőn újból fellépett a dobogóra Balázs Iona, hogy operett-kivonatokat énekeljen. Mangu Árpád a Rongyos koldust szavalta el nagy hatással. Deák Sándor pedig Bohus-Szögyény Antonia emlékeztető címen tartott felolvasást. Éjféltkor a tombolatárgyak kisorsolása következett. A tombola-tárgyak gyarapításához több aradi kereskedő, így Fehér, Kopetkó, Weinberger, Kerpel, Ingusz, Glück, Maresch stb. is hozzájárult értékes tárgyakkal. A világosi iparosok meg igazán követésre méltó lelkesedést tanusítottak. A pintér csinos kis hordót, az asztalos berakott, diszes dobozt, a pék óriási kiflit és perecet, a bádages locsolót és fáuksütőt, a cipész gyermekcipőt, a cukrász cukorbárányt készített, hogy a tombola jövedelmét gyarapítsák. A tánc alatt oly szűknek bizonyult a vendéglő, hogy a közönség egy része kénytelen volt felvonulni a kaszinó termeibe. Az 1200 koronát meghaladó teljes bevétel, melyből a tiszta jövedelem 410 korona, fényesen igazolja azt a rájongó szeretetet, melylyel Világos városadalmra a nagybasszony emlékét körül övezi.

(=) Az aradi m. kir. posta és távirat altsztek és szolgálk özvegyeiket, árvaikat segítő és temetk. egyesületük javára, 1910. évi február hó 12-én, este 8 órakor, a „Gambrinus” (Novotny L.) vendéglő éttermében jótékonycélu zártkörű táncvigalmat rendeznek.

(=) Az aradi máv. és acsev. mozdony és motorvezetők kara február hó 3-án zártkörű táncmulatságot rendez a Központi-szálloda összes termeiben, Fényes Kálmán máv. főmérnök, fűtőházi főnök és Zinner Béla acsev. főfelügyelő védnöksége alatt saját otthonuk és az országos mozdonyvezetők jólét alapja javára. A rendező bizottság nagy buzgalommal fáradozik a táncmulatság sikere érdekében és egyben kéri mindazokat, kik részt venni óhajtának, de tévedésből meghívót nem kaptak, a jegyek végett a rendezőséghez fordulni sziveskedjenek (máv fűtőház.)

(=) Az egyesült ujarad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet 1910. évi február hó 5-én az uradalmi sörcearnokban, saját pénztár ajavára, az ifjuság közreműködésével farsang tréfákkal egybekötött táncvigalmat rendez.

(=) A magyarbánhegyesi uri közönség 1910. évi január hó 29-én a kaszinó helyiségeiben működvelő urhölgyek és urak valamint vidéki zeneművészek közreműködésével a község 50 éves fennállása emlékére emelendő Mária szobor-alap javára hangversenynyel és vigjátékkal egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díj személyenkint 3 korona. Kezdeté este 8 órakor.

(=) A Borosjenői Polgári Olvasókör 1910. évi február hó 5-én Borosjenőn, a kör helyiségében zártkörű táncestélyt rendez.

(=) Felülfizetések. A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületében alkalmazott erdőszeti altsztek által 1910. évi január hó 15-én Lippán a „József főherceg” szálló összes termeiben özvegyeiket és árvaikat segélyző alap javára tartott zártkörű táncmulatságon felülfizettek a következők: Bécsy Dezső, Blau Mór, Molcsány Ernő, Nemes Károly és Paszt Vilmos 20-20 koronát, Bedő Lajos, Buheschu Terentiusz, Cukor László, Grósz József, Hammer Károly, Mairovitz Mór, Molnár Imre, Zeidler Lajos 10-10 koronát, Konk Tamás 9 koronát, Ehlenwald Vilmos és Zsigmondovits Géza 8-8 K, Baumann Andor 7 K, Balogh Dezső, Bánovits Dezső, Dudás György, Kovács Lőrinc, Lestyán István, Sente József és Zahoránszky József 6-6 koronát, Aszódi Manó, Baesilla Lajos, Barys Rikárd, Beer Miklós, Bögyözy Antal, Cseres Gyula, Csipkay János, Dábu Miklós, Dusbaba Antal, Földes János, Héjji I. István, Huszár András, Jávorszky Zoltán, Klepp Ödön, Krajcsovits Ferenc, Linhart Ödön, Ludmann Miksa, Mackay György, lovag Nechay Oswald, Puchreiner Henrik, Rónay Imre, Seidner Bernát, Sikó Áron, Sugár Károly, Sükösd Ferenc, Szabó Kálmán, Szepessy Elek, Tódor Axén és Zselenski Róbert gróf 5-5 koronát, Czigy Miksa, Derecskey Károly, Gelcz János, Grosniczky Antal, Hulber János, Jozska Flórián, Kirchner Imre, Klepp Bálint, Marosi Ananias, Nikits Adolf, Raphanidesz Ernő, Sisa Tamás, Szij Ferenc, Takács János és Zámbo Miklós 4-4 K, Andrejkó János, Angele János, Korbán Aurél dr., Halász Ferenc, Jáger János, Kősn Béla, Lányi Lányi István, Nyisztor Sándor, Papp Ferenc, Rónai Károly, Rükert Ádám, Sándor Ernő, Sándor János, Schillinger Béla, Szón Mihály, Szily János, Vannai Antal, Volkman Henrik és Zembrott János 3-3 koronát, Braun János, Csizmás Péter, Ékes József, Fischer Jakab, Földváry Sándor, Jelen Arac, Körmöczy Ilés, Krecsneszku Péter, Kuhár István, Petőfi Géza, Pécskán Leonin, Raffilla Demeter, Szokorodán Ferenc, özv. Szombathy Pálné, Szönyi József, Terény Sándor, Törökfalvi Mór, Úrmössy Ödön, Weisz Vilmos, Vertás István és Vrbny Antal 2-2 koronát, Argyelán Tanasztia, Bérán János, Berencz Jakab, Botya Sándor, Czóó Miklós, Daragus István, Fehér Gyula, Goda Gusztáv, Goda János, Gyuri György, Hegedüs János, Hudecz Sándor, Kamlar Béla, Kiss István, Lorik György, Novák Imre, Pozsgay János, Schmidt József, Stelczel Lukács, Ungár Mihály és Zengraf József 1-1 koronát. Bevétel: 810 kor. 88 fill., ebből levonva 310 kor. 22 fill. kiadást, maradt tiszta jövedelem 500 kor. 66 fillér. Nem mulaszthatja el az erdőszeti altszti kar, hogy a nemes célra adományozottaknak ez uton is hálás köszönetet ki bfejezze. A rendezőség.

Házavatás

József főhercegnél.

Jelmez-estély a Szentgyörgy-téri palotában.

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —
Arad, január 22.

Szenkápáztató pompa és fény közepette avatták föl ma este Budán a Szentgyörgy-téren József főherceg gyönyörű új palotáját. A fenséges pár ugyanis kiköltözködött a budavári lakeresztályából és ezután ebben az új palotában fog lakni. A felavató ünnepség keretében rokokó jelmez-estélyt rendeztek, amelyen a főméltóságok, a politikai és társadalmi élet kiválóságai jelentek meg.

A fejedelmi pompával rendezett ünnepélyről ezt telefonálja fővárosi tudósítók:

A délutáni előkészületek.

A Szent György-tér, ott a sikló, a miniszterelnöki palota, a honvédelmi minisztérium és József főherceg lakása közt olyan, mint egy nagy terem. Valami intim, előszobaszerű érzés fogta el az embert, ha ma délután a táncestély előkészületénél ott járkált. Bámészkodó népség, de nem sok és a palota nagy kapujától jó távol tartották őket. Kocsiknak nagy sűrűsége-forgása. Feketére lakkozott udvari szállító kocsik zöldséget, Kuglert, podgyaszt visznek a palotába. Fiakkerek szállingóznak ki a nagy kapuból, a kocsis karján fehér szalag, rajta aranyos koszoruban a magyar korona: ez a belépő. Benn a kocsikban diszmagyarok, többnyire ismerős diszmagyarok: ezt a látást Kossuth Lajos hazahozatalakor láttuk, azt a zöldet a vezérlőbizottság valami nagy négyülésén, azt a meggyeszt Rákóczi hamvainál... De vannak diszkrét Ferenc Józsefek is, amelyek haligatnak, mint egy gentleman sirja. És vannak sűrűn diplomata uniformisok, dreispitzek, nyírott lósörényszerű tollal rajta, meg arany cserlevelekkel, amelyek közül a legkisebbnek is megvan a maga tengeremély jelentése.

Aztán egyszerre csak nagyot tátong a palota udvarának kapuja és elkezd okádni az aranyat, csillgást, zöldet, sárgát, fehérét, kékét, amin mind szikrázik a nap. Mintha egy kincseket vető tüzhányó volna az a kapu... Ez a sok csillogás és arany: törzstisztek. Legalább 10 percig szakadatlanul ömlenek: lovassági tábornokok, diszmagyarhoz hasonló prémes, kucsmás kosztümben, tollaskalapú generálisok, zöld csendőrök, magas, karcsú forgóju honvédhuszárok, sárga-égszínkék, nehéz sisakos dragonyosok, Árpád-sisakos magyar testőrök. A rózsaszín-hajtókécs kapitány a vártán szakadatlanul ordít, a dob perog, az emberek ugrálnak...

Aztán megint csak rövid ideig csend. Kigurul a palotából a két öreg Daumont-kocsi, az öreg, hajlott dereku, vérpirosra beretvált zokékkal. Mennek a kocsiszínbe. De a rózsaszín kapitány megint ordít. Hármat ordít és az egész őrség megint össze-vissza ugrál néhány pillanatig, amíg ott áll két sorban, glédában, dobszó mellett. Udvari kocsi jön. Bonne két főherceg-leány a hátsó ülésen, szemközt velük egy öreg udvarhölgy. A két fiatal leány nem csunya — bár sárga és szeplős, — de azért, tudja Isten, mintha az ő Habsburg-ház korát már magukkal hozták volna a születésükkor. Semmi friss, fiatalos, semmi bájos rajtuk. Jókedvűek azért és nagyon értik, hogyan kell kíváncsian nézni, úgy hogy a publikum mégis azt higgye, mereven bámulnak a levegőbe. Itt ott köszönnek nekik, akkor meghajtják piros-

kalapu fejüket. A kocsi persze József főhercegekhez hajt. Ott a két főherceg-leány kiszáll, bemegy a nagy verandára, az inas levett kalappal a nyomukban és rögtön beteszi a nagy üvegajtót, hogy a budai hegyek szellője ne érje őfenségeiket. Egy ideig ott beszélgetnek egy idős hölgyvel a verandán, aztán eltűnnek. A publikum sajnálkozik! de nem sokára nagy öröm: kinyílik egy nagy földszinti ablak. Szemközt a falon sok aranykeretes festmény között látszik a szerencsétlen László főherceg életnagyságban. És ott a szobában ismét megjelenik a két főherceg-leány. Egy harmadik, kisebb várta őket; összecsókolódnak, diskurálnak, kinézegetnek az ablakon, tükör előtt igazgatják a kalapjukat: a publikum oda van. Végre megint előáll a kocsi, a két főherceg-leány rózsaszínben felszáll, a harmadik kékben az ablakból int nekik és mosolyog rájuk. Elmegy az ablak előtt nagy hangosan, hölgytársaságban, egy csinos huszárnőként. A két kis főhercegnő éppen vissza akart vonulni; szerencsére arra rohog fiakkereken egy diplomata. A két kis főhercegnő úgy csinál, mintha a diplomatát nézné és a huszár után néz. A huszár pedig észre sem vette. Talán ha észrevette volna, itt kezdődött volna egy új udvari szenzáció, amin megint rágódhattunk volna, mi ujságok hónapokig.

A felvonulás.

Este hét órakor kezdődött a felvonulás. A Lánchidon át a kocsik hosszú sora igyekezett feljutni az Albrecht-ut felé. Tessék elképzelni, hogy legalább is 400 kocsinak kellett kilenc órára megérkeznie a Szent-György-térre. Az egyik szélén a meghívottak, akik nem gondoskodhattak kivételes jelvényről, mellettük a fehérkarszalagos hivatalos fogatok, az udvarhoz tartozó előkelőségekkel, az idősebb dámákkal és kisasszonyokkal, katonai méltóságokkal, főpapokkal, miniszterekkel. A közönség álmélkodva nézte a lassu lépésben menő fogatokat, melyek a torlódás miatt minduntalan megakadtak, nézte a kocsik ablakain át kiragyzó ékszereket, a drága diszruhákat. A Szent-György-tér délnyugati sarkán egyszerre az egész gomolyag átalakul rendez, pontos felvonulássá s egy pillanat alatt a meghívottak az udvari parádé fényében vannak együtt a mesés szép előteremben, melynek tükörfalai megsokasítják a képet. Mennyi szín. A hölgyek különböző árnyalatú toilettejei, a világos selymek, fehér és halványkék, a rózsaszín valamennyi gyöngéd változata, az ékszerek tüze, a gyöngy, a csipke, a fehér vállak, örömtől és a várakozás édes izgalmától ragyogó szemek. Nemes kincsek vannak itt, a magyar faj legszebb kincsei. A meghívottak hamarjában elfeledik a szertartási rendet és szerteszét kalandoznak az új táncteremben, megcsodálni a pompát. A keretet a megjelent urak sokasága alkotja, váltakozva tisztí uniformisokkal, papi disszel s alig pár frakkal.

Legkorábban a bemutatásra meghívott hölgyek vannak itt, akiket később a magyarországi udvarnagye neje mutatott be Augustza főhercegnőnek.

Nyolc óra előtt három perccel a termen végighalad József főherceg kamarása. Még félhalk zibongás van. A széleken a később érkezettek üdvözlnek az ittlévőket és keresik a nekik kijelölt helyeket. Előre kiosztott tervezetek szerint történt az elhelyezkedés. A déli részen, emelvényen levő pamlag a főhercegi család részére van fenntartva. Ettől jobbra az udvarhoz tartozó hölgyek, aztán a kormány tagjai, a képviselőház és a főrendiház elnöksége, a valóságos belső titkos tanácsosok, egyéb rangjuk szerint az egész félkörben elvegyülve

állanak. Elöl a főrangú társaság hölgytagjai vannak, külön csoportban az asszonyok és külön a leányok.

Az előkelőségek általában meglepődéssel szemlélték a palota pazar berendezését, a hatalmas vesztibült; különösen a táncterem szépsége kapta meg a vendégeket. A folyosók és termek pálmákkal és délszaki növényekkel voltak gönyörűen díszítve. A fényárban uszó nagy terem, magában véve is külön látványosság számba ment. Az aranyozott falak, a tükrök, a fény, sokszorosan verték vissza a terem osillogó pompáját.

Fél kilenc órakor már együtt volt az egész vendégsereg. A hölgyek legnagyobb része rokokó jelmezt viselt. Rokokó jelmezben volt sok férfi is. Egyszerű frakkot, kevesen viseltek.

A főhercegi pár megjelenése.

Amikor az egész társaság együtt volt, Szapary József gróf főudvarmester jelentést tett József főhercegnak, mire a főherceg és kísérete a terembe vonultak. Elöl József főherceg ment, karján Augustza főhercegnővel, utánuk a főudvarmesteri hivatal tagjai.

József főherceg XV-ik Lajos korabeli rokokó jelmezt viselt, fején paróka és tollakkal díszített háromszögletű kalap. Felső kabátja világos kék selyem plüss, mellénye brokátból készült, gazdag arany himzéses, nadrágja és harisnyája világos kék selyem, fekete cipő fehér csattal.

Augustza főhercegnő gyönyörűen díszített rokokó jelmeze szenzációszámba ment. A szoknya korál színű nehéz selyem, ezüst pettyekkel, díszes rácszerű arany sujtással, gyönyörű arany bojtokkal, két oldalt rácba szedett panirral, hátul hosszú uszályal. Az elől csucsban végződő stílusos blouz, amely világos kék selyemből készült, remek díszítéseivel gyönyörűen alkalmazkodott az uszályos szoknyához.

A fenség a terembe lépéskor kezét fogott több főúrral, azután a hölgycsoportot üdvözölte, majd a férfiak felé fordult. A volt Wekerle-kormány és a Khuen-kormány tagjai teljes számban megjelentek. Feltűnt a csoportban az új udvarnagye, Pálffy Miklós herceg alakja.

A főhercegi pár azonnal megkezdte a cserélet. Augustza főhercegnő elsősorban Khuen gróft, József főherceg pedig Wekerle Sándort szólította meg. Utána az új kabinet többi tagjait tüntette ki megszólítással, majd Andrássy Gyula gróffal, Kossuth Ferenczel, Zichy Aladár gróffal és Sztéryni Józseffel beszélgetett.

A tánc.

A cserélet után Bachó István karmester dirigálása mellett a honvédszenekar rázendített a „Vékony deszka kerítés”... kezdetű dalra, mire csárdással kezdetét vette a tánc. A táncot maga Augustza főhercegnő nyitotta meg Szentiványi Egon előtáncossal és csakhamar táncoló párokkal népesedett be a hatalmas terem.

A csárdás 10 percig tartott, utána keringő, majd az első négyes következett. Ezután a francia tipegő, majd megint csárdás. Háromnegyed 11 órakor volt a füzértánc.

Legnagyobb feltűnést keltett egy rokokó díszítéssel ellátott Blieriot-figura.

Tizenegy óra után megnyitották a buffet termeit, ahol két asztal volt felállítva. Az egyik asztalnál a fenséges pár foglalt helyet, körülöttük a főméltóságok, titkos tanácsosok és főközölök nejei.

Szünet után, mely háromnegyed egykor ért véget, újból csárdás, majd négyes következett. Egynegyed kettőkor volt az utolsó tánc: gyorspolka és két óra felé már elcsóváláltak a Szent-György-téri főhercegi palota ablakai.

Támogatás nélkül.

Khuen és a pártok.

Távíratilag tudósítás.

Arad, január 22.

Ma délelőtt Khuen gróf fölkereste Justh Gyulát, hogy a függetlenségi párt támogatását megnyerje kormányára számára. Justh azonban kijelentette, hogy Khuenék ellen a harcot tovább folytatja. Este az alkotmánypárt tartott értekezletet, amelyen támogatást nem ígért az új kormányának, de a bizalmatlansági indítványt se szavazza meg.

A mai nap krónikája itt következik:

Khuen gróf Justh Gyulánál.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ma folytatta látogatásait a pártvezéreknel. Először Zichy Aladár grófot kereste föl, akivel hosszasan tanácskozott, majd Justh Gyula lakására hajtatott. A miniszterelnök ezzel ma befejezte a pártvezérekkel való tanácskozást. Délben visszatért a miniszterelnöki palotába, ahol délután minisztertanács volt, melyen a kabinet tagjai részt vettek.

A miniszterelnök és Justh tanácskozása igen hosszú ideig tartott. A tárgyalások után Khuen-Héderváry gróf így nyilatkozott egy újságíró előtt:

— Justh Gyulával mint a függetlenségi párt elnökével megismertetem szándékaimat. Tájékoztattam kormányzati programomról és arról, hogy milyen javaslatokat terjeszték hétfőn a képviselőház elé.

Justh Gyula így nyilatkozott a tanácskozásról:

— A miniszterelnök ur felkeresett és nagy vonásokban megismerttettem azzal a programmal, melyet a hétfői ülésen fog elmondani. Részleteket a miniszterelnök úrral folytatott beszélgetésről nem mondhatok, a holnapi pártértekezleten tájékoztatom pártomat.

— Megváltozott-e Excellenciád felfogása a helyzetről a miniszterelnök felvilágosításai után? — kérdezte az újságíró.

— Egy hajszálnyira sem! — mondta Justh. — Ezt megmondtam a miniszterelnök úrnak és kijelentettem neki, hogy mi felvettük vele szemben a harcot és azt folytatni is fogjuk.

A tanácskozáson állítólag Justh azt is értésére adta a miniszterelnöknek, hogy vállalkozását alkotmányellenesnek és hazafiatlannak tartja. Figyelmeztette, hogyha az országtól pártot és bizalmat remél, keservesen csatlakozni fog. Justh különben igen udvariasan fogadta Héderváryt, de részletes tárgyalásba nem bocsátkozott vele.

A hétfői ülések.

A képviselőház hétfői ülése tíz órakor kezdődik; a főrendiházé délután 4 órára van kitűzve, de nem lehetetlen, hogy ha a Ház ülését erős viták hosszúra nyújtják, a főrendiház csak kedden délután tart ülést.

A képviselőház ülésének napirendjén oszópán az elnöki jelentések és a további tennivalókról való határozat szerepel. E két pont tárgyalása között fog előreláthatólag bevonulni az üléssterembe az új kormány Héderváry grófjal élén és mivel a házszabályok értelmében a minisztérium tagjai bármikor felszólalhatnak, a miniszterelnök nyomban szólásra fog jelentkezni programjának elmondása végett. A minisztériumot szokás szerint a háznagy vezeti a terembe, de valószínű, hogy most ez el-

marad. Tisza István gróf miniszterelnöki bemutatkozásakor is megtörtént, hogy mivel az ellenzék napirend előtti felszólalásokkal obstruált, Tisza végre megunta a várakozást és a háznagy nélkül vonult be a terembe. Valószínű, hogy Zlinszky háznagy most sem fog a kormány elé menni és a minisztérium az ő kísérete nélkül jön az üléssterembe. Valószínű ugyan, hogy viharos közbekiáltások lesznek, de azért a miniszterelnök elmondhatja programját, mert a balpárton kívül nincs párt, mely ebben akadályozni akarná, a balpártot pedig az elnök végre is csendben tarthatja.

A főrendiházban Tisza István gróf fog a kormány mellett felszólalni. Ellenzéki beszédre készülnek Prónay Dezső báró és báró szerint Vay Ádám báró is.

Az alkotmánypárt döntése.

— Andrassy az új kormányról. —

Az alkotmánypárt ma délután öt órakor Széll Kálmán elnöke alatt értekezletet tartott, melyen megállapodott a hétfői ülésen követendő magatartásában.

Széll Kálmán rövid megnyitóját után Andrassy Gyula gróf mondott hosszú, érdekes politikai beszédet.

— Az alkotmánypárt — ugymond — súlyos politikai időkben az alkotmány védelmére alakult meg és ehhez a feladatához mindenkor hű fog maradni. Most, mikor egy új kormányval állunk szemben, első kérdés az, hogy parlament-ellenes-e és hogy merényletet tervez-e a parlamentárizmus ellen vagy nem. Ha ez igaz, véleménye szerint, mindjárt az első perctől kezdve elszánt ellenzékbe kell menni a pártnak. Azonban ez a kormány sem alkotmány- sem parlament-ellenesnek nem nevezhető. A 48-as törvények értelmében a kormánynak nem okvetlenül kell rögtön valamely párt kötelékébe tartozni, hanem törekedni kell arra, hogy minél hamarabb többségi pártja legyen. Ez a kormány-parlament többségre támaszkodva akar kormányozni és másképp elhagyja helyét. Az ilyen kormány nem helyezkedik ellentétbe a parlamentárizmus alapelveivel. Mi tehát mindaddig, míg a kormánynak szándékait nem ismerjük, nem helyezkedhetünk a priori arra az álláspontra, hogy ez alkotmányellenes, inparlamentáris vállalkozás. (Helyeslés.)

— Most már az a kérdés, milyen állást foglaljon el a párt a kormány bemutatkozásakor. E kérdés első része megint az, hogy milyen állást foglaljon el a párt, egy előreláthatólag beadandó bizalmatlansági indítvánnyal szemben. A parlamentáris életben a bizalmatlansági szavazat egy bizonyos ismert eszköze a parlamentáris küzdelemnek, amelyet akkor kell használni, amidőn annak alkalmazása éppen megfelel az ország érdekeinek és az illető párt felfogásának. A mai kormányról nincs jogunk feltételezni, hogy nem ismeri a helyzetet, sőt inkább tudja, hogy a parlamentnek egyetlen pártja sem támogatja. A kormány nem is kéri egyik párt bizalmát sem, hanem arra vállalkozik, hogy a nemzethez apellál. Teljesen felesleges volna tehát ezt egy bizalmatlansági szavazatban nekünk hangsúlyozni. Meglehet, hogy eljön az a perc, mikor beáll a szüksége a formális bizalmatlansági szavazatnak, most azonban, úgy hiszem, ezt meg nem szavazhatjuk. Bizalmat sem adhatunk azonban neki, mert a kormány egy tagja sem rendelkezhet bizalmunkkal. A helyes eljárás tehát az, ha a párt most nem foglal állást a bizalmatlansági szavazattal szemben, hanem tudomásul véve a bemutatkozást, a bizalmi kérdés felvetését későbbre hagyja. (Helyeslés.)

— Ami az indemnitást illeti, a kormány által kért rövid lejáratu indemnitást meg kell adni. Ha ezt megtagadnók, csak lejártnók az alkotmányosságot és a törvénytiszteletet, amely tekintetben már ugyanis nagy vétkei vannak a parlamentnek. Egyáltalán nagy fontosságot tulajdonítok annak, hogy a párt mindig a mérséklet útján haladjon, mindig szemmel tartsa a parlament méltóságát és ne nyuljon durva, erőszakos fegyverekhez. Abban a további kérdésben pedig, hogy mi legyen a jövődő magatartásunk a kormánnyal szemben, erről véglegesen dönteni ma még korai volna, hanem úgy hiszem, hogy igen hamar abban a helyzetben leszünk, hogy tudni fogjuk, mi a kötelességünk. Nagy időket élünk, olyan időket, mikor minden érdeknek el kell tűnni az ország érdeke mellett. A végrehajtó bizottság nevében a következő határozati javaslatot indítványozza:

HATÁROZATI JAVASLAT.

Az alkotmánypárt ragaszkodik az 1867. évi XII. t.-c.-hez, mert meggyőződése, hogy az felel meg legjobban a király és a nemzet érdekeinek. A párt az élő közjog keretein belül óhajtja a nemzet minden alkotmányos és jogos érdekeit kielégíteni és változatlanul azon az alapon áll, hogy a politikai magyar nemzet biztosított ősi jogai érvényre jussanak és hogy alkotmányunk sértetlen és zavartalan fontossága törvényeinknek és az alkotmányosság valódi szellemének megfelelőleg biztosítsassék. A párt a kormánnyal nem azonosíthatja magát, támogatását nem helyezheti kilatásba, mert attól tart, hogy a kormány iránya és politikája nem lesz képes a súlyos válságot eltüntetni, sőt az még elmérgesíti, midőn nem keres olyan kormányzati programot, mely vagy a 48-as függetlenségi pártok közreműködését lehetővé teszi, vagy az alkotmányosan gondolkodó 67-es pártok egyesítésére ad módot.

A pártot erre a magatartására főleg az a körülmény indítja, hogy nem ismeri a kormánynak a választói jog kérdésében elfoglalt álláspontját. Mivel azonban a párt az alkotmányosság érdekében valóban tartja, hogy törvényes felhatalmazás nélkül a kormányzás tovább ne húzódjék, mivel nagy bajnak tartaná, ha indemnitás nélkül előreláthatólag hosszabb ideig tartó újabb kormányválság vagy házfelosztás szüksége merülne fel, ami a bizalmatlansági szavazat jogi következménye, a párt bizalmatlansági indítványt nem tesz és amennyiben más pártok részéről ilyen beadatnék, a bizalmi kérdés tárgyalásának elnapolását fogja a Háznak indítványozni, a kormány kinevezésének pusztta tudomásúvételével.

Az értekezlet a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

Minisztertanács. — A Ház elnapolása.

A ma délután tartott minisztertanácsban megállapították Khuen gróf által a hétfői parlamenti üléseken előterjesztendő kormányprogramot és egyúttal megállapították a pártok hétfői állásfoglalásával szemben tanúsítandó magatartásukat.

A politikai körökben elterjedt hírek szerint a kormány, ha a hétfői ülésen a képviselőház bizalmatlanságot szavaz, a Házt bizonytalan időre elnapolja.

A függetlenségi pártok és a néppárt vasárnap értekezletet tart.

Az alkotmánypárti főispánok.

Az alkotmánypárti főispánok ma délután Budapesten értekezletet tartottak és elhatározták, hogy csatlakoznak Andrassy Gyula gróf politikájához, helyeslik magatartását és taktikáját. A főispánok ezért még egy ideig megmaradnak állásaikban és ellátják hivataluk ügyeit.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Dél előtt: Matiné. Délután mérsékelt helyarákkal: Boszorkány, dráma. Este: Sári bíró, vígjáték. (B bérlet.)
Hétfő: Sári bíró, vígjáték. (C bérlet.)
Kedd: Kuruzsló, színmű. (A bérlet.)
Szerda: Tilos a csók, operetta. (B bérlet.)
Csütörtök: Találkozás, színmű. Bemutató előadás. (C bérlet.)
Péntek: Találkozás, színmű. (A bérlet.)
Szombat: Görög rabszolga, operetta. Új botanulással. (B bérlet.)

Sári bíró.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Móricz Zsigmond. Bemutató előadás.)

Izmos tehetséggel, ritka nyelvtalentummal, a magyar néplélek bámulatos ismeretével gyors karriert csinált Móricz Zsigmond. A Hét krajcár és egyéb elbeszélések című kötetének óriási sikere az elsők közé emelte és neve a bir és dicsőség szárnyán röpködött mindenhol, ahol becsülete van a magyar íróknak.

Már megállapodott írói névvel lépett egy három felvonásos népies vígjátékkal a Nemzeti Színház közönsége elé Móricz Zsigmond. A szereposztással is kitűntették a fiatal író, mert a Nemzeti Színház két legnagyobb művésze, Blaha Lujza és Ujházi Ede vállalkoztak arra, hogy diadalra viszik a fiatal szerző első színpadi munkáját. A budapesti bemutatót ennek a két ragyogó nagyságnak művésze diadalra vitte és a budapesti sikerek után és ismerve Móricz nagy tehetségét, az aradi bemutató elé fokozott érdeklődéssel néztünk. És ez a bemutató, fájdalmas konstatálnunk, bukást hozott a darabra. A Sári bíró dacára a kitűnő előadásnak, gondos rendezésnek végérvényesen megbukott. Valami ólomnehéz unalom nehezedett a nézőterre, unottan hallgatták a szereplők mozanivalóit, a cselekménytelen felvonások a legkisebb érdeklődést sem tudták a publikumból kiváltani. Eleinte még érdeklődést tudtak kelteni Móricz alakjai törli metszett magyarságukkal, zamatos beszédjükkel, de három felvonáson keresztül egyébről sem hallani, mint egy falusi bíróválasztás körül játszódó asszonyi kortesfogásokról, ennyi még egy magyar népies vígjátékhoz is kevés.

Még akkor sem tudnánk Móricz darabjáról dicséreteket írni, ha nem fölcigázott kíváncsisággal várjuk, de akkor sem irhatunk jót, ha minden rokonszenvünk, az író nagy tehetsége iránti elismerésünk vezetné tellunkat. A Sári bíró unalmas cselekmény nélküli darab, melynél sokkal különb színpadi alkotások is a biztos bukás sorsára jutnak.

Padig csupa elsőrangú alakítással igyekeztek a szereplők sikerre vinni a darabot. Follinuszné törli metszett kardos bírónéja, Harmath Józsa bájos Lizije, Beregi humoros jóizü Jóskája, kitűnő alakok voltak. Várnay nagyszerű volt a bíró szerepében, Polgár elsőrangú Varju, Keszler, Zalay, Boda, Ditrói, Benkóné, mind jók voltak, csak a darab rossz és ezt szomorú kötelességünk regisztrálni.

A színházat zsúfolásig megtöltő közönség csak Harmath Józsa egyik sikerült jelenetét tapsolta meg, különben pedig minden taps nélkül zajlott le a Sári bíró premiérje. H. G.

* Beethoven-zene a Kölcsey-egyesületben. Január 28-án rendezte a Kölcsey-egyesület idei felolvasásai sorozatában a hatodikot. A műsoron két felolvasás és egy zeneszám lesz. Beethoven C-moll Trióját adják elő Szilágyi Gyula zenetanár vezetése mellett Masanszker Bőske, aki a zongorázást játssza, Eckhart István (hegedű) és Goldzieher Pál (gordonkák Eckhart és Goldzieher az aradi filharmonikus-

közönsége előtt jól ismert tehetségek. Masanszker Bőske erős zenei tudásának a Kölcsey-egyesület közönsége lesz az első nagy nyilvánosság. A felolvasók közül Wagner János tanítóképző tanár, a neves természettudományi és ifjúsági író, természettudományi tárgygyal fog szerepelni, Károly József, a jó tollú aradi hírlapíró pedig szépirodalmi tárgygyal.

* A szegedi színház-bizottság baklövése. Furosa dolgot követett el a szegedi színház-bizottság. Ha a színházat kulturintézménynak tartanák, akkor kulturbotánynak lehetne nevezni azt a határozatot, amelyet tegnap hozott a szegedi színházak főhatósága. A szegedi színházigazgatónak most jár le a szerződése és a bizottság most tanácskozik az új szerződési formulával. A bizottság elhatározta, hogy a szerződésbe ezt a pontot is bele veszi: „A színház-bizottság minden indoklás nélkül betilthat egyes darabokat.”

* Aradi zongoraművész sikere a külföldön. Ifjabb Vass Sándor aradi kiváló zongoraművész sikeréről érkezik újabb hír a külföldről. E hónap 17-én a lipocsi nagy zenefórum teljes részvétele mellett tartotta önálló hangversenyét. Szerepléséről a külföldi nagy lapok elragadtatással írnak és a legkiválóbb zeneművészekkel helyezik egy sorba.

* A férfi primadonna. Budapestről írják: A Király-Színház nagyszerű ujdonságának, Lehar Luxemburg grófjának tegnapi esti előadása előtt kis viharjósok felhők jelentek meg az egyik főszereplő és az igazgató közt. Ezek a felhők egy-két levélből gomolyogtak elő, a melyeket egymás közt váltottak Luxemburg grófjának személyesítője, Király Ernő és Beöthy László igazgató. A levélváltás oka egészen prózai dolog volt: előlegkérés és fizetésjavítás. A dolgot éppen az teszi kissé pikánssá, hogy Király Ernő, ki az említett prózai dolgokat kérte a direktortól, ezt éppen most cselekedte, amikor a Luxemburg grófjának diadalrajuttatása körül ő is takaros részt mondhat magának a dicsőségből. De Király Ernő kérése nem talált meghallgatásra, elment tehát az egyik levél Beöthyhez, a melyben kijelentette a fiatal bonvivánt, úgy mint azt a primadonnák szokták, hogy estére nem játszik. Ezt a levelet nyomon követte a Beöthyé, a melyben a direktor tudomásul vette a lemondást, de egyszersmind azt is közölte tagjával, hogy holnap, sőt azután sem reflektál többé rá, mert szerepét Raskóval fogja ezentúl énekelteni, a ki azt szintén betanulta és tudja. Ez a levél hamarosan kijózanította Király Ernőt, a ki új levelet írt direktorához és kijelentette, hogy mégis csak játszani fog estére. És játszott is. Ezzel aztán egyelőre eloszlottak a viharfelhők is az előadás minden baj nélkül ért véget.

* Spányi Béla kiállítását napról-napra nagy közönség látogatja Weisz Leó tárlati helyiségében. Eddig már több vétel is történt. Montég Manó megvette a „Nyírfák” és a „Nyári nap” című képeket, Szegő Ferenc dr. budapesti ügyvéd pedig megvásárolta a „Téli alkony” című képet. Ezeken kívül sok képre már ajánlat érkezett. A tárlat vasárnap is nyitva lesz déli egy óráig és délután 5 órától 8-ig.

* Földesy Arndnak, a világhírű gordonkaművészeknek a január 30-iki III. ik filharmóniai hangversenyen való fellépte iránt máris óriási az érdeklődés. Földesy híre a gordonkások közt olyanná lett, mint Kubeliké a hegedűsök közt. A gordonka Paganinijé-nek nevezték őt el Londonban, mint hogy a legnehezebb Paganini darabokat, melyek eredetileg hegedűre íródtak, gordonkán játszotta el. Ezuttal is többek közt egy nehéz Sarasate darabot fog eljátszani saját átiratában, azon a hangszeren, melynek hangja az esztétikusok szerint a legszebb, mivel leginkább hasonlít az emberi hanghoz. A műsoron szerepel még a filharmóniai-zenekar is egy Brahms, és Mozart számmal, hogy teljessé tegyük e rendkívülinek ígérkező zenei esemény műélvezetét. (Jegyek már csak korlátozott számban kaphatók Seherhag és Fia cég-nél, Minorita-palota.)

* Könyv a mi Erzsébetünkről. Lélekjárás volt körülöttem. Odakünn nagyszemű, sűrű, fehér, puha hóhullás volt. Éreztem, hogy meleg az a fehérség odakünn. És éreztem, hogy fehér, puha, meleg selyembáronnyba takaródtam a lelkelem és aludni akar. Igen, aludni akar, mert szép és kedves az, mikor ő álmodik. Hulló gesztenyefalevelekről, mik egy nagy kék tavon tovaringanak. Őszi rózsáknak százezere kis fehér leveléről, mely egy sirhalomra csendesen ruhull. Nagy, idegen földben virágozó orchideákról és mindenről, amiben egy kis tiszta, elégikus kedves bánat van. A mikor a lelketekoen nagy csödésség van és úgy érzitek, fehér, puha, meleg selyembáronny takarja el az élet szürkeségét: vegyétek elő és olvassátok finoman, halkán, csöndesen a Sztáray Irma grófnő könyvét, amit egy fehérarcu, örökké szomorú koronás asszonyról írt. „Erzsébet királyné kíséretében”, ez a könyv címe. A Szent-István társulat kiadásában jelent meg és a minden vonatkozásában nagy és előkelő könyv. A grófnő a könyv összes jövedelmét felajánlotta az Erzsébet örökimádási templom céljaira. Kevés ember veszi a könyvet magáért az eszméi tartalomért. A legtöbb ember szórakozást keres az olvasásban, de az nem lelkiizület Inkább azt nézi, alkalmas-e szalonasztal-disznek és jól hangzik-e címe és aki írta, attól divatos dolog-e olvasni?

Régen nem jelent meg ilyen könyv, mely bármily szempontból vette is valaki, minden feltételeknek megfelel. E könyv külseje elefantszöntsinű pergamen-kötés, rajta az Erzsébetet jelentő nagy E betűvel, fölül a királyi koronával. Ennél diszkrétebb, előkelőbb és egyszerűbb külsejű könyvet nem láttam. A legnemesebb izlés, mely csak egy könyv külsején átrezeghet. Mindenki tudja, mi volt Erzsébet királyné a magyarnak. Történelmi idők kódén átragyogó fény, mely beégette magát minden magyar lelkébe. A mikor nevét halljuk, nem azt érezzük, hogy egy királynéval ismét kevesebb; hanem érezzük, hogy a lelkünkön szakadt ki és nemzedékre száll a méla bánat, mert „volt egyszer egy királyné”. A Sztáray grófnő könyvéből megismerjük az asszonyt. Nem a koronás királynéről ir az udvarhölgy. Erzsébetről ir: Irma, aki mellette volt, vele volt, aki rajongó lélekkel kísérte ezt a szerencsétlen, szomorú, beteg asszonyt világ-részekeken keresztül. Kit ne érdekelne ez a könyv? Sztáray Irma élesszemeaz országokon keresztül, való rohanás közben is figyelt. Egy-két találó rövid, szóval tölünk messze élő népeket és országokat jellemez. És amig olvasom, felvonom lelkelem előtt pálmáerdők, erotikus csudák világa, hol egy királyné pihenést keresett. És Irma előnkbe állítja Erzsébetet, az asszonyt, akinek nincs nyugalma sehol. A kinek lelke viharosabb a viharzó tengereknél, mely ide-oda dobja fájo lelkü beteg asszonyát. Mennyi diszkrét, finom intimitás e sorokban! Mekkora emlékei lehetnek ennek a grófnőnek, aki a maga lelki kiválóságaival olyan szerényen meghuzódik koronás urnóje, barátnoje mögött. A ki a fennkölt-lelkü Erzsébet mellett be tudta tölteni helyét, arról magáról is lehetne könyvet írni. És Sztáray grófnő volt mellette, mikor mind e földi vándor ut véget ért ott, ahol gesztenyefa hulló levelét messze ringatja a kék tó vize. Társadalmi, vallási, hazafi és minden nemes lélekre kirótt becsületbeli kötelességet teljesít, aki ezt a könyvet megveszi. Ne kölcsön kérje átolvadni, hanem vegye meg és nyissa fel, valahányszor úgy érzi: fájo a lelke valamiért és jól esnek a meleg könyv. Adám Éva.

* Isaye Aradon. A világ első hegedűművésze, egyetlen hangversenyét február hóban tartja meg. Jegyek Klein könyvkereskedésében kaphatók.

* Szamosi és Környei hangversenye. Február 2-án este játszódik le az ideai hangversenyszezon legművészebb eseménye. Az Operaház két legünnepeltebb művésze, Szamosinak és Környesinek hangversenye iránt óriási márvban nyilatkozik meg az érdeklődés. Nemesak Aradról, hanem a vidékről számos megkeresés érkezik a hangverseny jegyei iránt és külsőségeiben is egyike lesz a legszenzációsabb hangversenyeknek. Jegyeket már csak korlátozott számban lehet kapni Weisz Leó könyvkereskedésében.

* **"Háztartás"**. A magyar asszonyok lapjának, a "Háztartás"-nak legújabb száma ma jelent meg Urayné Hentaller Lilly szerkesztésében. A lap ezáltal is tartalmas és érdekes és felölel mindent, ami a magyar háziasszonyt érdekeli. Divatra, konyhára, gyermekszobára vonatkozó cikkeken kívül van a lapban novella, regény, gyermekmese és sok tanulságos apróság. Mutatószámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal (VI., Aréna-u. 68. VI. em. 1.)

* **Modern birkozók**. Sport és látványosság szempontjából is rendkívül érdekes az *Uránia* színház kitűnő mozgófényképe, mely a modern birkozás technikájával ismertet meg bennünket. A legnagyobb sikere kétségtelenül a japán birkozásnak, a dzsju-dzsicunak van. A kép előbb bemutatja a művészi japán birkozást, aztán ennek alkalmazását az életben. Egy fegyvertelen ember a legnagyobb könnyűséggel tesz ártalmatlanná egy fegyveres támadót. Bravuros fogásokat, ideális birkozást látunk ezen a képen, mely eddig is a legnagyobb tetszést váltotta ki a közönségtől. A vasárnapi műsor különben is a legsikerültebb összeállítású program, mely méltán számít a közönség tetszésére.

241

Szántó Izidorék főtárgyalása.

A vádirat tartalma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 22

Az ügyészség már elkészítette a vádiratot Szántó Izidor, az Aradi Hitelbank volt igazgatója és Ujházi Andor, a bank volt titkára ellen. Az ügyészség Szántóék ellen a következő vádakot emeli:

Vádolja az ügyészség őket elsősorban az üzleti könyvek és okiratok, valamint a mérleg meghamisításával, továbbá hét rendbeli magánokirathamisítással, amelyeket *Pribes Márton* kovaszincsi, *Csatlós József* aradi, *Almási György* kisiratosi, *Varga Flore* siklósi, *Kisházi Gáspár*, *Grünwald Heléna* aradi és *Uj Ferenc* zímándujfalusi lakosok kárára követtek el azért, hogy váltóikat tudták és beleegyezésük nélkül a rajtuk levőnél nagyobb összegekre állították ki, továbbá kitöltetlen váltókat a megállapodások ellenére kitöltöttek és peresítették. Végül Ujházi ellen külön három rendbeli magánokirathamisítás miatt emel vádat, mert báró *Drechsel Béla* dr. és *Drechsel Gyula* báró, *Tagányi Sándor* dr., *Vozáb József* rendőrségedtiszt és *Domokos László* vizsgálóbírónak és nejeinek aláírására három darab 600 koronás váltót hamisított és azokat leszámítolta.

Több inkriminált pontra nézve azonban az ügyészség elejtette a vádat. Így a *Barta Ferenc* dr. javára elkönyvelt 5814 korona 60 fillére vonatkozót, a *Kardos Árpád* megszökött sikkasztó javára elkönyvelt 1000 korona fiktív tételre vonatkozót. Nem találja továbbá őket bűnösnek a *Wittich Sándor* kárára elkövetett sikkasztásban, kinek 1050 koronáját a Délmagyarországi Hiteltudósító javára könyvelték el, továbbá, hogy 39.830 korona értékű részvényt szintén ezen lap javára könyvelték. Nem emel vádat az ügyészség azért sem, mert Szántó Izidor az intézet pénztárából 100 koronát, *Zubor Gyula* ügyvéd részére és 100 koronát, *Wolf Simon* részére kiutalt. Elejti a vádat Szántó Izidor ellen magánokirathamisítás büntetőre nézve, amelyet azáltal követett volna el, hogy részvénybefizetés címén 1000 koronát saját javára könyvelt el.

Végül indítványozza az ügyész Ujházi Andor vizsgálati fogságának a főtárgyalásig leendő meghosszabbítását. (Szántót tudvalevőleg már szabadon engedték.) Az ügyészség a vádemelést a tanúk vallomásával és részben Ujházi beismerésével indokolja.

A vádirat ellen a vádlottak kifogással nem éltek, minek folytán a törvényszék a főtárgyalás napját kitűzte. A főtárgyalást február hó 24-én fogják megtartani.

Automobil-szerencsétlenség

a Tátrában.

Vay grófnő balesete.

Lávirati tudósítás.

Arad, január 22.

Szomorú végű automobilkirándulásról hoz hírt a Magas-Tátrából a táviró. A szerencsétlenségnek három könnyű és egy súlyos sebesültje van: egy *Vay grófnő* lábát törte és veszélyessé válható belső sérüléseket is szenvedett. Az esetről a következőket táviratozzák Széplakról:

Napok óta remek idő van a hegyek között. Igazi szép téli időjárás, mely a nagy számmal itt tartózkodó előkelő sportkedvelő vendégeknek bő alkalmat nyújt kirándulásokra. Hő kevés esett, de hetek óta nappal majdnem mindig verőfényes és szélmentes az idő és a hőmérséklet is kedvező: két-három fokkal áll a fagyponthoz alatti.

Szerdán reggel is gyönyörű idő esalta ki a szabadba az embereket. *Jeszenszky báróné* negyedmagával, három itt üdülő mánásasszony társaságában automobilkirándulásra indult. *Sofförje* vezette a gépet. A hölgyeknek az volt a szándékuk, hogy *Tátralócniára* mennek és onnan még aznap visszatérnek. A kirándulás szépnek ígérkezett. Minden rendben ment. Az automobil már harmadfél órányi utat futott be, a midőn dél felé egyszerre köd borult a hegyre. A köd egyre sűrűbb lett, úgy hogy alig lehetett három lépésnyire látni. Ez elvette a hölgyek kedvét s minthogy az ut további része veszedelmesnek látszott, elhatározták, hogy visszafordulnak.

Lassu tempóban haladt az automobil visszafelé; a köd miatt óvatosan kellett haladnia. Ez óvatosságnak lehet köszönni, hogy a később történt baleset nem volt súlyosabb kimenetelű.

Elég meredek uton kellett leereszkeniök, midőn az automobil egy fordulónál egyszerre nekiment egy fának. A sofför későn vette észre a bajt és már nem volt ideje elég gyorsan fékezni. Az automobil meglassított járása ellenére nagy erővel nekiütődött a fának és felbillent.

A benne ülő hölgyek kiestek és az ut mentén lévő szakadékba buktak. A szakadékot szerencsére vastag hóréteg borította, mely az esés súlyát esökkentette. A sofför ellenkező irányba, az uttestre vágódott és néhány apró zúzódást szenvedett.

Feltápáskodván, a jajveszékelt hölgyek segítségére sietett. *Jeszenszky báróné* és két társnője időközben szintén talpra állott s miután konstatálták, hogy néhány horzsolás árán megszabadultak, *Vay grófnő* után néztek. A grófnőt a körülbelül husz méternyi mély szakadék fenekén találták meg eszméletlen állapotban a sziklák között. A hölgyek nagynehezen eszméletre térítették és ezalatt a sofför a esodálatos módon épen maradt automobilon Széplakra sietett és *Szénássy dr.* orvost kivitte a baleset színhelyére. Az orvos megállapította, hogy *Vay grófnő* bokán felül lábát törte.

A sebesültet és három társnőjét behozták Széplakra. A grófnőt ágyba fektették; lábát gipszbe rakták. Állapota az elmúlt éjjel rosszabbodott s attól tartanak, hogy belső sérüléseket is szenvedett. A grófnő állapotában ma reggel némi javulás állott be.

A lutheránus-estély.

*

A lutheránus bál a farsangi mulatságok sorozatában mindég előkelő helyet foglal el. A ma megtartott műsoros táncestély is, (valójában bál) méltán csatlakozik az előbbi években elért sikeres lutheránus mulatságokhoz. Díszes elit közönség hallgatta végig a kitűnően összeállított műsort, amely sok műévezetet nyújtott a publikumnak.

A hölgyek pazarul kiállított estélyi toalettekben jelentek meg. Néhány ruha egyszerűen feltűnést keltett izléses kiállításával. A színeket diszkrétan választották meg. A lányok részben fekete estély-öltözékben jelent meg. De voltak igen szép csipke és pontlész ruhák is. A hajviseletben az ideai szép divat, a turbánfrizura volt legjobban képviselve, míg fejdíszül szalagot és virágokat használtak.

Nyolc óra után megkezdődött a program. Egy temperamentumos, tehetséges urleány: *Rátvay Anna*, *Az első pongyola* című kedves monológot adta elő, sok rátermettséggel. A kisasszony sok tapsot kapott szimpatikus előadásáért.

Művészi értékű szám volt az ezt követő kamarazene. *Sebor K. R. 46.* művéből a) *Largó*, b) *Allegró* móló került előadásra. *Scherhag Ernőné Balcz Mária*, dr. *Wagner Józsefné*, *Benkő Elza* urnók, *Wagner József dr.*, *Scherhag Ernő* és *Eckhart István*, a *Filharmonia* Egyet tagjai adták elő ezeket a klasszikus zeneszámokat tökéletes precizitással, művészi készséggel. A közönség a zeneszámok befejezése után szünni nem akaró viharos tussal adott tetszésének kifejezést.

Kesztlerné Kápolnai Juliska, az Aradi Nemzeti Színház tagja szavaltta el ezután nagy hatást kelteve *Vörösmarty „Szép Ilonka“-ját* és *Gyulay Pál „Éjjeli látogatás“* című költeményét.

A legnagyobb sikert *Szondy Bella* kisasszony, a magyar királyi zeneakadémia 5-ik évfolyamát végző, az operai tanszagnak kiváló növendéke aratta, aki *Scherhag Ernőné Balcz Mária* urnó zongora kísérete mellett a következő zeneszámokat énekelte: *Thomas „Mignon“* operából a nagy áriát, *Schumanntól:* „Nem, értem hinni se mertem“ dalt és *Hubay Jenőtől:* „Szeretném itt hagyni e fényes világot“ kezdetű dalt. *Szondy* kisasszonynak kedvesen behízelgő, lágy, kellemes hangja van, amely üde, iskolázott és a közép, valamint a felső regiszterekben is tisztán eseng. A „Nem értem, hinni sem mertem“ kezdetű dalt annyi szívvel énekelte el, hogy amidőn befejezte, a közönség tapsa szünni nem akart. Végül is kénytelen volt gyönyörű számaikat egy magyar műdallal megtölteni.

A hangverseny ezzel véget ért és csakhamar kezdetét vette a kedélyes táncmulatság. Az estélyen, az érkezés sorrendjében, a rendezőség feljegyzése szerint a következő hölgyek vettek részt:

Urasszonyok: *Unger Péterné*, *Lautner Mátyásné*, *Binder Gyuláné*, *Rózsa Gézáné*, *Oselkó Irpáné*, *Mikolay Lajosné*, özv. *Dömötör Lászlóné*, *Rátvay Lipótné*, *Figus Albertné*, *Körmives Józsefné*, özv. *Horthy Károlyné*, *Fejér Gyuláné*, *Fleischer Adolfné*, *Winkler Józsefné*, *Szteklosza Lajosné*, özv. *Haszlinger Ferenoné*, *Meisztrovich Jánosné*, özv. *Skrenka Lajosné*, *Ábray Lajosné*, *Purgly Lászlóné*, *Hönig Frigyesné*, *Nagy Alajosné*, *Urbán Péterné*, *Somogyi Agostonné*, *Berger Gyuláné*, *Wally Györgyné*, *Scholtz Róbertné*, *Székelly Antalné*, *Obetkó Mihályné*, *Schäffer Richárdné*, *Frnt Lajosné*, özv. *dr. Fülöp Sándorné*, *Brunner Béláné*, *Scherhag Ernőné*, *Keszler Edéné*, özv. *Berényi Istvánné*, *Erdőffy Ferenoné*, *Vásárhelyiné*, *Nachtnébel Ödöné*, *Szondy Gézáné*, *Kintzig Jánosné*, *Al-*

mási T. Pálné, Gaál Zoltánné, Zoltai Mátyásné, Pareán Jánosné, Matusik Mártonné, Oitovay Józsefné, Sohlmann Mártonné, Sohlmann Gyuláné (Bukarest), Dürr Kocsárdné, Hank Józsefné, Gyüge Kalmánné, Doroghy Lajosné, dr. Lengyel Sándorné, öz. Nádassy Endréné, Nagy Zsigmondné, Hopp Károlyné, Doge Vilmosné (Budapest), Boros Vidáné, öz. Víz Istvánné, báró Bedeus Károlyné, Erdős Pálné.

Urleányok: Unger Ilonka, Binder Ernesztin, Cselkó Gizella, Dömötör Ilonka, Rátvay Anna, Kómvics Margit, Fleischer Adél, Koch Tilike (Kispereg), Haszlinger Böske, Meistrovich nővérek, Abay Gizella, Somogyi nővérek, Schätfer Ilonka, Varga Beatrix, Réthy Suci, Kovács Nusi, Baross Boriska, Nachtnébel Böske, Szondy Bella, Almási Vilma, Hank Aliz, Gyüge Valéria, Tonz Emma, Nádassy Ella, Benkó Elza, Hopp nővérek, Doge Irma (Budapest), Boros Zelma, báró Bedeus Zelma, Heitsch Paula.

A gyilkos asszony bűnpöre.

Leleplezések a hisztérikáról.

Távirati tudósítás.

Arad, január 22.

Krakkóból táviratozzák: A mai tárgyalást nagy feszültséggel várták, mert tegnap a legtöbb ember azzal a benyomással hagyta el a termet, hogy a per a vádlottra nézve kedvezőlen fordulatot vett.

Szalay dr. védő már tegnap közölte Borowska asszonynyal, hogy azt az elhatározását, hogy a védelmet leteszi, meg is fogja valósítani és ma már nem jelenik meg a tárgyaláson.

Borowska asszony helyeselte védőjének ezt az elhatározását és eddigi képviselőtéért meleg szavakkal mondott köszönetet.

A védő azonban a tárgyaláson mégis megjelent, mert az elnökkel tegnap támadt incidensét békésen elintézték. A mai tárgyalás folyamán Borowska asszonynak többször kellett morfium-injekciót adni, olyan gyöngye volt. A szünet alatt kézbesítettek neki több levelet és egy kecskeméti asszony által küldött német verseskönyvet, amit a vádlott könyezve olvasgatott.

Kihallgatták Dombrovsky Döme dr.-t, a meggyilkolt Leviczky egykori irodavezetőjét, aki ezt vallotta:

— Leviczky védőügyvédje volt Borowska asszonynak a Hacker-féle árulási perben. Már akkor láttam, hogy az asszony szerelmes pillantásokat vet principálisomra. Kérdeztem Leviczkytól, hogy talán viszonya van a nővel? Azt mondta: „az asszony szerelmes, nem tudom mit tegyek ezzel az ideges nővel?” — Azt tudom, hogy Borowska asszony a szerelmével üldözte egykori főnököt és az nem egyszer meg is szokott az irodából a hisztérikus asszony ömlengései elöl.

Kihallgatták aztán Leviczky elvált feleségét, aki röviden vallott.

— Azért váltam el a férjemtől, — mondta — mert láttam, hogy folytonosan idegen nők után futkosott.

— Mit tud Borowska asszonyról?

— Azt tudom, hogy a férjemet üldözte szerelmével és az a meggyőződésem, hogy ő ölte meg férjemet.

Itt a vádlott elájult és a tárgyalást felfüggesztették.

TANÜGY.

(—) Ifjúsági előadás a városházán. Hirt adtunk arról, hogy György János dr. unitárius teológiai tanár Amerikában szerzett személyes tapasztalatairól az ifjúság számára — vetített képek kíséretében — előadásokat tart. Előadásait tegnap és tegnapelőtt tartotta meg a városházán nagyfokú érdeklődés mellett.

HIREK.

György harca a szerb kormány ellen.

Lefokozták a herceget.

Távirati tudósítás.

Arad, január 22.

György herceg ismeretes botrányai, melyeket Belgrád egyik legelőkelőbb polgárának házában, Simon álami monopólium bérlő estélyén követett el, Szerbiát komoly politikai válság elé állítják.

A minisztertanács határozata szerint a hercegnek nyolc napon belül el kell hagynia Belgrádot és Gorma Milanov városban köteles csapat szolgálatra jelentkezni a hadügyminiszter parancsa szerint. Ha ezt vonakodnék megtenni, akkor rangjától megfosztják. Mikor György értesült arról, hogy a határozatot Péter király jóváhagyta, magából kikelve rohant be atyja dolgozó szobájába, a hol ismét heves jelenet játszódott le apa és fiu között.

— Követelem, hogy a kormány vonja vissza ellenem hozott határozatát — támadt rá atyjára — mert én nem teszek eleget a hadügyminiszter parancsának.

— Helyeslem az intézkedéseket és nem vonom vissza hozzájárulásomat, — felelte a király. — Kívánom, hogy úgy a minisztertanács, mint a hadügyminiszter parancsa végrehajtsák. El kell utaznod, mert nem akarom, hogy az országot újabb botrányaid tegyék nevetségessé a külföld előtt.

— Én pedig ismétlenül kijelentem, — kiabálta a herceg — hogy semmiféle parancsnak nem teszek eleget és el vagyok tökéve arra, hogy Belgrádban maradjak.

A kormány előre látta, hogy a herceg megtagadja az engedelmességet és a ma tartott minisztertanácsban azt határozta, hogy az esetben, ha a herceg nyolc napon belül nem jelentkezik, Gorma-Milanovban megfosztják tiszti rangjától és összes címeitől, melyek őt, mint a királyi család tagját megilletti. A kormány el van tökéve, hogy végrehajtsa döntését és ha a király nem adná beleegyezését, akkor a kabinet beadja lemondását.

— Pénzüneti közgyűlések. Az Aradi Első Takarékpénztár holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését az intézet helyiségében.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár holnap, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja közgyűlését.

— A szolnoki állomásfőnök. A minap megírtuk, hogy Ruzsits Károly főellenőr, a szolnoki állomásfőnöke ellen fegyelmi vizsgálatot indított az aradi Miv. üzletvezetőség. Az előnyomat befejezése után az üzletvezetőség azt javasolta az Államvasutak igazgatóságának, hogy helyezze el mostani pozíciójából Ruzsitsot. Az igazgatóság az iratok tüzetes áttanulmányozása és a pótvizsgálat lefolytatása után úgy találta, hogy Ruzsits abszolúte nem hibás abban az ügyben, amely miatt ellene eljárás indítottak. Az igazgatóság úgy döntött, hogy a szolnoki állomás főnök továbbra is pozíciójában maradjon, mert a népszerű főtisztviselő működése csaknem pótolhatatlan.

— Röpirat a Hofrichter-ügyben. Winter Miksa, a bécsi Arbeiterzeitung szerkesztője röpiratot adott ki a Hofrichter-ügyről, melyben a főhadnagy védelmére kel, a nyomozási eljárást kritizálja. A röpiratot — mint Bécsből táviratozzák — a bécsi ügyészség ma elko-boztatta.

— A megszökött bankár bukásának oka. Bécsből jelentik: Kohn Miksa a megszökött bankár tagja volt a bécsi börzének, ahol nagy bizalommal voltak iránta. Itt szokta lebonyolítani tőzsdeügyleteit, melyekben roppant pontosságot tanusított. Bármily hihetetlennek látszik, mégis való, hogy Kohn bukásának oka szinte tulzott óvatossága volt, melylyel ügyfelei érdekeit szem előtt tartotta, közvetlen okozója pedig a bukásnak a szerbiai háborus bonnyodalom volt. A szerbiai krízis idején ugyanis merő ellentét uralkodott a spekuláló publikum és a bankárok felfogása között. Míg a közönség nem hitt a háboru lehetőségében, addig a pénzemberek ezt majdnem biztosra vették és biztosra vették azt is, hogy az értékek nagy mértékben fognak sülyedni. A bankárok tehát és köztük Kohn is a lá baissz-re spekuláltak. A spekuláció nem ütött be, a háboru elmaradt és az értékpapírok rohamosan emelkedtek, Kohn nem tudta a differenciákat kiegyenlíteni és kénytelen volt a reá bizott pénzekhez nyulni, hogy hitelét ne veszítse a tőzsdén. A megszökött bankárnak eddig nem akadtak nyomára.

— Házasság. Rétháti Kovácsics Dezső dr. miniszteri segédfogalmazó, főispáni titkár ma kelt egybe az aradi anyakönyvi hivatalban csiknádéfalvai Szentés Máriával.

— Ipari munkaházak Aradon. A tanács ma tartott ülésén egy nagyjelentőségű szociális intézmény megteremtéséhez tette meg az első lépést. Elhatározta, hogy a gyáripari fejlesztéssel szorosan összefüggő munkálakás kérdés megoldását is programba veszi és Aradon ipari munkaházakat létesít. A kereskedelmi kormány a tanács pozitív értesülése szerint az építési tőke 27 százalékaig hajlandó segélyben részesíteni akár a hatóságokat, akár a gyártulajdonosokat, akik gyári munkások részére olcsó és egészséges lakásokat akarnak teremteni. A mérnöki hivatal utasítást kapott háztipusok készítésére a tanács pedig érintkezésbe lép az aradi gyártulajdonosokkal és az ezekkel folytatott tárgyalások után dönti el, vajjon a város a maga kezelésében építsen-e, vagy pedig a gyártulajdonosok részére eszközölje-e ki az államsegélyt?

— Érdekes esküvő. Kolozsvárról írják: Kedden érdekes lakodalom lesz a bécsi Bristol-szállóban. Egy kolozsvári grófkisasszony tartja egybekelését egy hamburgi milliommossal. Tavaly télen ismerkedtek meg egymással a svájci St.-Moritzban cegei Wass Ilona grófnő, aki családjával tartózkodott a világhírű üdülőhelyen és Hans Siemers, aki fia egy előkelő hamburgi hajótrószelnökének és prezuntív örökös egy több millióra rugó hatalmas vagyonnak. Az ismeretség mély vonzalommá fejlődött és nem sokára eljegyzés lett a vége. A szép szőke comtesse menyasszonyként tért haza Kolozsvárra. Az idei tél folyamán Siemers, aki egyébként Londonban lakik, lejött Kolozsvárra, hogy meglátogassa a menyasszony családját: Wass Jenő gróf nagybirtokost, Wass Béla gróf szolnokdobokamegyei főispánt. A napokban azután hazautazott, hogy elkészítse az esküvőt. Holnap, vasárnap, Budapesten adnak nagy estélyt az egybekelés örömeire az örömszülők, kedden pedig a bécsi Bristol-hotelben lesz nagy diner. Mind a két estélyre a magyar arisztokrácia és a külföldi pénzarisztokrácia legjava hivatalos. Az esküvőn a muzsikát az erdélyi mág-nások kedvenc cigánya, Csikai Gyuri szolgáltatja.

— Nagy vasutas sztrájk Amerikában. Berlinből jelentik: 32 vasuti társaság, melyeknek vonalai Newyorkba futnak össze egyértelműleg elutasították hivatalnokaik és tisztviselőik kérelmét, mely fizetésjavításra és a munkaidő leosztására irányult. A hivatalnokok száma több mint kétszázezerre rug. A társaságok igazgatói értekezletet terveznek, melyre meghívják a hivatalnokok képviselőit is. Azt hiszik elkerülhetetlen egy az egész ország belsejére kiterjedő sztrájk. A kivatalnokok fizetés javításra irányuló követeléseit 1-100 percent közt mozognak.

— Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminister Horvát Frigyes aradi pénzügyi számellenőrt saját kérelmére a nagyváradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez áthelyezte.

— Az új indóház mázólok munkái. Az aradi új indóház mázólok munkálatait a kereskedelmi miniszter Bráuner Vilmos festő és mázólok mesternek adta ki.

— A szélhámós al-jóságigazgató. Tudvalevőleg a makói rendőrség Steiner Manót, aki Kovács és Turcsány áneveken vendégszerepelt szerte az országban, elfogta. Naponkint érkeznek még most is a megkeresések a rendőrséghez, mind egy-egy finom stiklijét jelentve. Most a báti csendőrök kéri a gazdatisztnek az arcképet. December 13-án délelőtt Tuxhoffer Károly alszemesi főmőlnárnál tett látogatást, ahol magát Turcsány gazdatisztnek mondotta be és a főmőlnárnak a Csata községben állítólag épített új malomnál levő főmőlnári állást kínálta fel. Tuxhoffernek dolga akadt s elment, a szélhámóst otthon hagyta, aki azon ürügyel, hogy Ipolyágon levő kocsiját várja, délután 4 óráig ott maradt. Mikor a főmőlnár haza érkezett, azzal bucsuzott el, hogy a kocsija nem érkezett meg s így gyalog kénytelen elmenni, de másnap automobilon jön a főmőlnárért. S ezzel elgyalogolt. Tuxhoffer hiába várta másnap, harmadnap, az ispán ur nem jött, de aztán észrevette, hogy 140 koronás aranyláncának is lába kelt. A csendőrségnek küldött személyleírásból ráismert, hogy Steiner Manó szélhámósodott nála, de hogy a bizonyosság még nagyobb legyen, ezért kérnek a csendőrök arcképet.

— Kéjgyilkosság Aradmegyében. Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy az aradmegyei Asucán Kozma Andrej lakásán halva találták a vele vadházasságban élő Strb Éva 45 éves asszonyt. A vizsgálat során Szakolczay Lajos kir. ügyész kiszállt a helyszínre és az orvosi vizsgálat alapján megállapították, hogy az asszony kéjgyilkosságnak lett áldozata. A kéjgyilkosság csütörtökön történt, amikor Strb Éva négy acsucái legénynyel: Grozda Péterrel, Buda Jénossal, Kozma Péterrel és Baucs Miklóssal egy korcsmában mulatott. A mulatozás után az ittas legények erőszakot követtek el az asszonyon, azután a szerencsétlent bicskával összezavdalták. Az asszonyt borzalmasan megcsönkítették a bestiális legények. Hatalmas szurást ejtettek a combján, hasán, a bal füle alatt és az ajkát is megvágták. A hálát közvetlenül agyvérömleny idézte elő. Strb Éva éjszakától másnap reggelig kintlódott, azután meghalt. A négy gyilkost letartóztatták.

— Új ügyvéd. Dr. Lengyel János ügyvédi irodáját Máriaradnán megnyitotta.

— Vándorló holttest. Stáni Péter szabadhelyi lakos tegnap este Aradról gyalog igyekezett haza. Sötét lévén, azért a hegyaljai motor vasutnak vágányai között haladt. Csicsér és Szabadhely közt utolérte a motorvasutnak Aradról este 6 30 perckor Gyorokra induló motorja. Iriczki János motorvezető látva, hogy a vágányok közt egy ember halad, vészjellel figyelmeztette, hogy térjen ki a vágányokból. Stáni Péter kiakart térni, de szerencsétlenségére elcsuszott s a gyorsan robogó motor keresztül ment rajta; a nyakát vágta el. Stáni a helyszínen kiszenvedett. A vonat-személyzet a hullát felvette. Szabadhely községbe érkezve, a vonatvezető az állomással szemben levő községházára ment s jelentette a szerencsétlenséget, egyuttal kérte, hogy a hullát vegyék át. A községházán jelen volt személyek — dacára, hogy oda való volt a szerencsétlen — megtagdák a holttest átvételét. A hullát ezekután a motor Gyorokra vitte be. A szerencsétlenségről Stengl Andor gyoroki aljegyző jegyzőkönyvet vett fel.

— Télen-nyáron millió ember szenved a sok évétől vagy a tulsok ivástól származó számtalan betegségben. Az egyiknél irtózatos főfájás, a másiknál túrhe et en álmatlanság, idegesség és a kisebb-nagyobb bajok egész sorozata lép fel a mértéktelenség következtében. Ha már most reggelente felkeléskor $\frac{1}{2}$, esetleg 1 pohárra való természetes Ferencz József-keserűvizet iszunk, bajunk csakhamar meg fog szünni és közérzésünk teljesen helyre fog állni.

251

— Köszönetnyilvánítás. Az aradi izr. népkönyha javára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: Löwy Mórné, dr. Székely Inigóné, dr. Mittler Izidorné, dr. Pálmai Lajosné, dr. Kovács Marcelné dr. Schreiber Vilmosné, dr. Groszman Alfrédné, Seidner Sándorné 10—10 koronát adományoztak, mely szives adományokért halás köszönetét fejezi ki az elnökség. A védasszonyi tisztet a jövő héten, Assael Józsefné, Hegedűs Lászlóné és dr. Schusztter Henrikné dr. urasszonyok végzik.

— Birtokcsere. Az aradi járásbíróóság telekkönyvi hivatalában az elmúlt héten a következő birtokváltásokat jelentették be: Ifj. Vicsián Antal és tulajdonostársai eladják az aradi 829—4857. számú tjkvben felvett Deák Ferenc-utca 4. és 5. számú háztelket 41.000 koronáért Böhm Géza és nejeének. — Andrényi Károly eladja az aradi 753. számú tjkvben felvett Andrassy-tér 8. számú házat 127.500 koronáért az aradi nyomdarendszévtársaságnak. — Gál Bálint és neje eladják az aradi 6504. számú tjkvben felvett Dohány utca 8. számú házat 12.000 koronáért Horváth József és nejeének. — Schwelien-gräber Gyula és neje eladják az aradi 5791. számú tjkvben felvett E. Választó-utca 54. a) számú házat 4200 koronáért Kovács Sándor és nejeének. — Mossóty István elad az aradi 7370. számú tjkvben felvett háztelkekből 300 □-öt 845 koronáért Bakosi Lajos és nejeének. — Böhm Róza és tulajdonos társai eladják az aradi 1357. számú tjkvben felvett Moesar-utca 6. számú házat 1800 koronáért Jakabovics Herman ak. — Sipaki Lajos és neje eladják az aradi 1917. számú tjkvben felvett Mihály-utca 24. számú házat 3200 koronáért Kaiser Mihály és nejeének. — Szarvet Dávid és neje eladják az aradi 1028. számú tjkvben felvett Csernovits Péter utca 8. számú házat 4000 koronáért Fenerstein József és nejeének.

— Holttest a pataokban. Magyaradon, mint onnan jelentik, ma a község közelében folyó pataokban egy két hónaposnak látszó magzat hulláját találták. A csendőrség nyomoz a tettes után.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban január 22-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: Született: Antal Imre napszámossal Piroska nevű leánya, Perlmutter Ignác üvegesnek Lajos nevű fia, Markovics Gusztáv asztalos mesternek Károly nevű fia. Meghalt: Groza Illés 40 éves kovácssegéd, Csernya Demeter 4 hónapos fiu, Doka Katalin 1 napos leány, Erki Kis Illés 62 éves napszámossal, Lőrincz Gyuláné 26 éves napszámossal, Szerendán Pálné 42 éves napszámossal. Házasságot kötött: Andrassy István kőműves Varga Eszterrel, Teorián János napszámossal Buden Máriával, Cretiu Sándor cipész Nemes Terézzel, Soltész György fodrász Péter Karolinával.

— Megjutalmazott cselédek. Az aradi rendőrfőkapitány előterjesztésére a tanács a cseléd jutalmazási alap kamataiból három, hosszú idő óta egy helyben szolgáló cselédet részesített hűségös szolgálatukért és példás életmódjukért jutalomban. Kétszáz koronát kap Dénes Erzsébet, Pargly Jánosnál 21 év óta szolgáló cseléd. Százszáz koronával jutalmazza meg a tanács özvegy Moldován Szilárdnét, aki Abafy Gyulánál 15 év óta és Vörös Juliánánál, aki dr. Sandman Márkusnánál 13 év óta van szolgálatban.

— Kessak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— A jó tanács most drága, sóhajtozik gyakran a családapa és a családanya, ha szerettei, vagy maguk hirtelen megbetegednek s nincs a közelben orvos, vagy ha az orvost másfelé hívták. Görcs, ajulás, makacs köhögés, torokfájás, külső sérülés esetén, addig is a míg orvos érkezik, abban áll a biztos segítség, hogy egy kis készletet tartunk a sohasem romló, kipróbált és a legjobbnak elismert házi-szerből, Thierry gyógyszerész balzsamából és centifolia-kenőcséből és ezt alkalmazzuk. Mindenki, a ki egyszer használta, ehhez a kipróbált szerhez fordul és nem dobja ki pénzét haszalanul a sok egyéb, szédelő reklámmal földicsért preparátumokért. Ez a legjobb tanács és olcsó is. Tessék elolvasni Thierry A. gyógyszerész hirdetését. 6831

— Az évszakra való tekintettel, amelyben az Ol. jecoris aseili rendelete egyre gyakoribb lesz, alkalmasnak tartjuk a figyelmet felhívni arra a kitűnő produktumra, amelyet Maager Vilmos wieni cég állít elő. A Maager-féle csukamájolajat minden orvos, aki egyszer használta, az összes forgalomban levő fajta között előnybe részesíti, mert a legmesszebbmenő követelményeknek eleget tesz, tisztasága, káros és felesleges részek lelkismeretes kiválasztása következtében. 1869 óta meg tudta Maager az orvosok bizalmát tartani, ez olyan tény, amely legjobban szól a Maager-féle csukamájolaj mellett.

— Szabó-féle pármái ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üdítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hánzu Nesztor és Hegedűs Gyula cégeknél. 268

Uj sajt, vaj, és csemege üzlet!

Ajánlom az igen tisztelt uriközönség szives figyelmébe Weitzer János utca, új leányiskola épületben megnyitott sajt és delicatessé üzletemet, hol mindennemű sajtok, halneműek és csemege olajokat nagyban és kicsinyben, ugyszintén bor-, pezsgő-, cognac-, liquerök és mindennemű finomabb pálinka feléket eredeti dugaszolt üvegekben állandóan raktáron tartok, legfinomabb minőségekben, legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

789

Szives pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Schultz Lajos, csemege kere kedő

— Kivánatra árjegyzéket díjtalanul szolgálak. —

Telefon szám: 733.

— Január 31-én persaszőnyeg raktáromat feloszlatom, addig a készletet minden elfogadharó árban eladom. *Schwarz Zsigmond.* 275.

— Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhivjuk a Kelemen-féle legideálisabb *Mágnás-crém* szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

— **Grand Hotel Savoy.** A jelenlegi szállodák nem gyozik elhelyezni az idegeneket, a legtöbb pedig nincs is úgy berendezve, hogy az utas igényeit ki tudja elégíteni. Ezt a nagy hiányt fogja most pótolni Budapest egyik legujabb nevezetessége, a Grand Hotel Savoy új szálloda, mely a modernszállodaépítésminden vívmányainak felhasználásával épül. Igazi, modern, elsőrangú szálloda lesz ez, villanyvilágítással, központi légfűtéssel, az összes szobákban hideg és meleg vízcsapokkal, egészségügyi intézményekkel, fürdőkkel, stb. úgy mint világemporiumok első szállodái vannak berendezve. Az árak nem magasak, a középosztály igényeire vannak alkalmasak, amit legjobban bizonyít, hogy 8 koronás szoba is lesz, mely azonban szintén a legnagyobb kényelem és díszszel van kiállítva. A főváros legforgalmasabb helyén, a József-köruton a Népszínház közvetlen közelében lévén, az idegeneknek ebből a szempontból is nagy kényelmet biztosít. 766

— **Leltár előtt** mindenemű árak mélyen lezártított árban lesznek eladva. Különösen női táskák, utazó-bőröndök s mindenféle pénz-, szivar- és cigarettatárcák, utazó-készletek és színházi láncosok, stb. Hegedüs Gyula üzletében, Aradon, **Andrássy-tér 15.** 257.

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — **bázilag** — a likör aroma 1 üveg **60 fillér** Vojtek és Weisz uraknál 279

SPORT.

+ **Az Aradi Atletikai Klub XI. közgyűléséről** ezt a tudósítást közlik velünk: *Szakolczay Lajos* alelnök megnyitja a közgyűlést és méltatja Szathmáry János érdemeit. Indítványozza, hogy a kiváló, most az aktív szerepléstől visszalépő ügyvezető elnököt örökös tiszteletbeli elnöknek kiáltassák ki. A közgyűlés hosszantartó éljenzés között megválasztja felejthetetlen elnököt örökös elnöknek. *Szathmáry János* meghatva mond köszönetet ezen ritka kitüntetésért. Ezután következett ifj. *Vas Gusztáv* titkár évi jelentése, melyben az 6 ezokatt körültekintő és pontos adataival a klub egész évi eredményteljes működését ismertette. A közgyűlés a szép jelentést percekig tapsolta. A közgyűlés a klub bajnokság elérésére újabb standordokat állít fel. A továbbiakban a közgyűlés az alapszabályok 29. és 30. §-ait módosítja és a szakosztályok szabályait jóváhagyja. A pénztári jelentés, *Bogán Károly* alapos munkája, a klub vagyoni állapotát a legkedvezőbb színben mutatja be. Ugyancsak pénztáros mutatja be az 1910. évre készített költség-előirányzatot. Ezután megjelent a választás a következő eredménnyel: Elnök (betöltetlen.) Ügyvezető elnök: *Szakolczay Lajos.* Alelnökök: *Lacszay István* és ifj. *Vas Gusztáv.* Orvos: *Boros Béla dr.* Ügyész: *Momák Déme dr.* Mérnök: *Molitorisz József.*

Választmány: *Ait János,* *Apor Gyula,* ifj. *Bogán Károly,* *Boros Vida,* id. *Boros Károly,* ifj. *Boros Károly,* *Dörner Emil,* *Dörner János,* *Exterde Kálmán br.,* *Dániel Endre,* *Gaal Zoltán,* *Gyulányi Rezső,* *Hoffman János,* *Istszray Géza,* *Korányi Barnabás dr.,* *Lacszay Gyula,* *Major Kálmán,* *Heeger Antal,* *Neidenbach Emil,* *Neidenbach Ödön,* *Nyáry István,* *Palotay Antal,* *Pataky Sándor,* *Preisinger Béla,* *Szathmáry Géza,* *Szathmáry János,* id. *Szathmáry István,* *Székely Lajos dr.,* *Schor Lajos,* *Vass István dr.*

+ **Az Aradi Toldi Atletikai Klub 1910. évi január 29-én este 8 órakor saját klubhelyisé-**

gében, **Bocskay-téri** izr. fiúiskola, évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagokat ez uton hívja meg az elnökség.

TARKASÁGOK.

(A felgyújtott erdő.) Politikusokból, ügyvédekéből álló társaság fontolgatta ma a Hungáriakávéházban a **Khuen-Héderváry** kormány kilátásait.

— **Furcsa dolog,** — mondta **Krenner Zoltán dr.** — hogy párt nélkül akar kormányozni a kabinet. Egy képviselőjük sincs.

— **Feloszlatták a parlamentet;** hátha a választáson többségük lesz.

— **Ugy tesznek Khuenék,** — szölt **Nagy Sándor** — mint a nagylaki disznótolvajok. Négy paraszt ember disznókat lopott. De nem tudták, hogy miképpen pörzsölik meg, mert olyan szegények voltak, hogy még fát se szerezhettek. Így aztán a jó kövér disznókat már majdnem szabadon bocsátották. Az egyik azt mondta ekkor: „menjünk ki az erdőbe, szerezünk fát.” Ki is mentek, azonban nem volt fejszékük, hát nem tudtak fát vágni, amin megsüssék a bizott sortéseket.

— **Fel kell gyujtani az erdőt!** — kiáltotta az egyik.

Fel is gyujtották az erdőt, — amelynek tűzénél megsüttették a disznókat.

— **Igy tesz Khuen is,** — fejezte be **Nagy Sándor** — nem tud egy képviselőt se bódítani, hát fölöszlatja az egész képviselőházat, hátha abból többséget tud magának teremteni, amelynek segítségével aztán értékes téphetné a jó zsiros királyi megbizást.

(A jóbarátok.) **Két fiatal urileány** megáll a korzón és az előttük haladó két fiatal emberről beszélnek.

— **Te,** — mondja az egyik — úgy hallottam, hogy ez az egyik fiatalember nemsokára megnősül. Hallottad te is?

— **Dehogyan nősül.** Ezek közül egyik se házasodik meg.

— **Talán fogadalmat tettek erre?**

— **Nem,** hanem becsületszavukat adták egymásnak, hogyha az egyik megnősül, akkor nyomban utána a másik is megházasodik.

— **És ez gátolja meg a nősülésüket?**

— **Persze,** mert az a másik mindig lebeszéli a nősülésről — az egyiket.

(A humorista.) **Nagy társaságban** a humoristák keresetéről beszéltek. A társaság egyik fiatal tagja is a humoristák közé sorozta magát, mert néhány vidám karcolata megjelent már a lapokban.

— **Én előbb-utóbb a humoros cikkeimre fogok szorulni,** — mondta az ifjú Sipulus.

— **Öt hagyja a rendes hivatalát?**

— **Igen.** Fölmegyek Pestre és valamelyik szerkesztőségben próbálom szerencsét. Mint humorista biztosan megkeresem a konyeremet.

— **Nagyon téved.** Maga soha se fog megélni a vicceiből, de mások meghalhatnak a vicceitől.

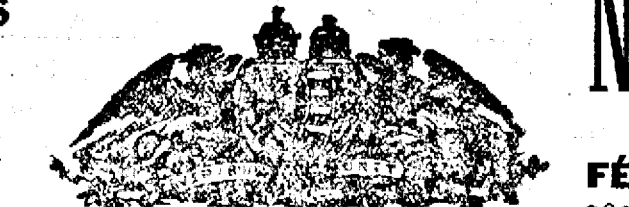
TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Pör egy vashid körül.** Érdekes kártérítési pör folyik most az aradi törvényszék előtt. **Grünvald Testvérek** budapesti építési vállalkozók háromezer korona kártérítési összeg erejéig pert indítottak egy borossebesi kőfaragó gyáros cég ellen. **Grünvald Testvérek** azt állítják keresetükben, hogy a **Máv.** részére a **Fekete Körös** felett egy hidat építettek, amelyhez szükséges külső burkoló, vagdalt kő, faragott kő, fedkő és szerkezeti quaderek szállítását a borossebesi cégre bizta. Az alperes cég teljesítette is a munkálatokat, de a **Máv.** részéről megtartott felülvizsgálat alkalmával megállapították, hogy a szerkezeti quaderek közül kettő fagy következtében megrepedt. Ezeknek a quadereknek pedig a kereset szerint külön kikötés nélkül is fagyállóknak kell lenniök. Mint-hogy az alperes cég vonakodott a megrepedt quadereket kicserélni, **Grünvald Testvérek** esikéltatták ujakat és most ennek ára fejében 3000 koronát kérnek megítélni a borossebesi cég ellen.

§ **Visontai tanár pöre.** Négy évvel ezelőtt **Visontai Kálmán**, az aradi főgimnázium volt rajztanára, akit nemrég **Pancsovára** helyezték, **Sebessy Ferenc** asztalosmester házában lakott. A házigazda és a lakó között azonban hamarosan felbomlott az egyetértés. [Veszekedtek, civódtak és egy napon, amikor **Sebessy** a rajz-tanár szobájában a vízvezeték csapot akarta szerelőkkel megjavíttatni, — **Visontai** állítólag revolvert fogott rá és úgy kényszerítette a háztulajdonost arra, hogy szobáját hagyja el. **Sebessy** erre úgy válaszolt, hogy az összes aradi lapokban nyílttéri cikket tett közé **Visontai Kálmánról.** A cikk foglalkozott a rajztanár magánéletével. Elmondta abban **Sebessy Ferenc**, hogy azért veszett össze **Visontai Kálmánnal**, mert nem volt hajlandó tünni házában a rajz-tanár orgiáit. A rajztanár a cikkeket súlyosan sértő tartalma miatt indította meg a pert. Evvel az ügyvel foglalkozott már az aradi járásbíró-ság, a törvényszék, a kir. tábla és a **Kuria.** Négy éve huzódik már. Hosszas eljárás után a kuria az összes ítéleteket megsemmisítette és az ügyet esküdtbíró-ság elé utalta azzal az elvi jelentőségű indoklással, hogy a tanár közmeg-biztatásban eljáró hivatalos egyén. A nagyváradai esküdtészek tegnap foglalkozott a dologgal. **Sebessy Ferencet** **Sugár Jenő dr.** védte. **Visontai Kálmánt**, aki különben személyesen megjelent, **Czédly Károly dr.** képviselte. A vádlott védője kérte a bizonyítás elrendelését és a tárgyalás elnapolását arra való tekintettel, hogy **Visontai Kálmánt** emiatt az ügy miatt el is helyezték **Pancsovára** és különben is fegyelmi eljárás indult meg ellene. A törvényszék hosszú tanácskozás után helyt adott a védő előterjesztésének és a bizonyítást több, a cikkeiben foglalt állításokra vonatkozóan elrendelte.

§ **A rácfertályból.** **Diszes kis társaság** jelent meg ma az aradi büntető törvényszék tárgyalási termében. A rácfertály újjeli életének ismert alakjai. **Könyvüvéru** hölgyecskék s „kifogástalan urak”, akik száz lépésről felismerik a „Palit”. **Gruics Lázár** tizenkilencszer büntetett jómádár és **Tokaj Lajos** ügyében jelent meg a rácfertály „elitje”. A két ur azzal volt vádolva, hogy a múlt év december havában **Enyei Ferenc**től tíz koronát elloptak, **Gruics Lázár** ezenkívül még azzal is, hogy **P. Bólára** revolvért fogott és megöléssel fenyegette. A bíróság **Fikker** ügyész vád és **Székely Ferenc dr.** ügyvéd védőbeszédének meghallgatása után **Gruics Lázárt** hat havi börtönrre és 3 évi hivatalvesztésre, **Tokaj Lajost** pedig 2 napi fegházbüntetésre ítélte.

Smocking, frak, jaquet és szalon öltönyök készen és mérték szerint kifogástalan kivitelben.

NEUMANN M. ARAD
cs. és kir. udv. szállító
FÉRFI-, FIU- ÉS LEÁNYKA RUHA-TELEPE.
209

Fogzás.

Ne ijedjen meg, hanem adjon gyermekének egy kevés SCOTT-féle Emulsiót és vessen véget az álmatlan éjleeknek. A könnyedség, amelyvel ezután a fogak jönni fognak, meg fogja Önt lepni.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük ügyembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

kellemesen emészthető formában tartalmazza éppen azokat az anyagokat, amelyek megkiváncsoltatnak fehérek, egyenes és erős fogak növésehez.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

tisztségét és erejét semmimsem mulja felül. Ize a legkellemesebb.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári jótékony négyesület. f. é. február hó 2-án délelőtt 10 órakor — a városháza tanácstermében — tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják: *Sarlet Domokos* elnök, *Kovács Vince* titkár. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztáros és számvizsgálók jelentése. 4. Indítványok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 22

Amerika 1-el magasabb. Kínálatt mérsékelte, vétkedve gyenge, 20 ezer m.m. 5 fillérrel magasabb. Arak 50 kilonként számítva:

	Dél Árslat	2 órai zárslat
Tengeri 1910. májusra	6 70—6 71	6 73—6 74
Buza 1910. áprílisa	14 27—14 28	14 30—14 31
Zab 1910. áprílisa	7 64—7 65	7 63—7 64
Rozs 1910. áprílisa	9 88—9 89	9 89—9 90
Rizsa 1910. októberre	11 97—11 98	11 98—11 99
Buza 1910. májusra	14 00—14 01	14 02—14 03
Rozs 1910. októberre	8 87—8 88	8 89—8 90

Zárul 5 órakor.

Osztár hitelrészvény	672 75
Allamvasut	756.—
Közuti vasut	695.—

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. január 22.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új...	13 70—13 75
76	13 75—13 80
77	13 80—13 95
78	14 00—14 10

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új...	13 65—13 70
Rozs új...	9 10—9 20
Árpa új...	6 50—6 55
Zab új...	6 80—6 85
Tengeri régi...	5 70—5 75

Budapest-kőbányai sertéskezeskedelem.

— Január 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 158—60 fillérig; fiatal közép páronként 261—320 kilogramm terjedő súlyban 158—160 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 156—158 fillérig.

Sertéselészám: Január hó 19. napján volt készlet 22374 darab, január 20 napján felhajtott 214 darab, jan. 20. napján elszállított 214 darab, január 21. napjára maradt készletben: 22,660 darab. A hizott sertés üzlet irányzata nyugodt.

Felelős szerkesztő: BOLGÁR LAJOS.

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Igazgatóság: Budapest, IV. Fercsok József-rakpart 22. Közkézelség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházzal szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi január hó 23-án:

Déltán 3¼ órakor mérsékelt helyárrakkal:

Boszorkány.

Dráma 5 felvonásban. Irtá: Sardou Viktor.

S Z E M É L Y E K:

Ximenes	Ditről Mór.	Cleutas	Kulesár L.
Don Lopez	Várnay Jenő	Oliver	Leövey Leó.
Juana	Harmath J.	Donna Rufina	Kun Irén
Don Enrique	Kesztler Ede.	Donna Syréna	Fekete A.
Ramiró	Beregi S.	Szerzetos	Nagyiván I.
Zorálya móróné	Kápolnay J.	Kecskepásztor	Boda Ferenc.
Aisha cselédje	Bankóné.	Zagutr	Horváth G.
Cardenos	Dely Lajos.	Manuela	Zalay Margit

Kezdete déltán 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárrakkal

B) bérlet.

B) bérlet.

Sári bíró.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá: Móricz Zsigmond.

S E M E L Y E K:

Sári bíró	Várnay Jenő.	Pengő Kovács	Kesztler Ede.
A bíróné	Follinusné E.	Lizi, a leánya	Harmath J.
Jóska	Beregi S.	Hajdók sógor	Ditről Mór.
Terka	Kun Irén.	Manci	Zalay Margit.
Pisza, fia	Berkó Gizl.	Veroni	Bankóné.
Varju	Polgár S.	Gedi	Boda Ferenc.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZINHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. január 23 án, vasárnap:

- 1. Betörés a fogorvosnál. Humoros. — 2. Modern birkozók. Sportkép. — 3. Pali a szállodában. Bohózat. — 4. Angol hadihajók gyakorlatai. Látványos. — 5. A nővérek. Dráma. — 6. Holdvilágnál. Humoros. — 7. A levélhordó leánya. Dráma. — 8. A Kossuth-mauzóleum felátása. Látványosság.

Előadások déltán 3 órától kezdve.

Utolsó előadás kezdete este 10 órakor.

Helyáruk: I-ső hely 1 kor., II-ék 80 fill., III-ék 60 fill., IV-ék hely 40 fill., V-ék hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygó és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut II. 6921

NYILTÉR.*

Alulírottak szomoru szivvel jelentik, hogy

özv. Czeiler Lajosné

szül. Brück Laura

január hó 18-án Bécsben életének 98 évében elhunyt.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő gyászmise áldozat január hó 26-án délelőtt 10 órakor fog Aradon a minorita-atyák templomában az egek urának bemutatni.

782

Brück és Czeiler csaiád.

MÉGLISZINTÉ CSODALA
TOSZÓGYEREDMÉNYEK

APTAMÁSI
LITHIUM-GYÖGYVIZ

*zel gyomor, vese, hólyag és
bélbántalmaknál oala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

**KAPHATÓ Nagy Farkas
és Fejér Gyula cégeknél**
6841 Aradon

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmese:
Hoff János-féle
Kendol-Kakao

a legesekekélyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka átnom íze mellett kiválóan clesó.

Valódi csekkis Hoff János névelés az oroszlan-védjeggyel.

Osomagok ¼ kgr. 90 fillér
¾ " 50 " " " " " " "

Mindenütt kapható.

Nagy alkalmi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis

Kilényi C. és Társa

kék golyóhoz címzett áruházában

József főherceg-ut II. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és trickó áru szükségletét.

291

Gyermekjáték félárban.

MOLLY!

STÖRK. YÉDIEK

MOLLY
KÉZFINOMÍTÓ

HÁNZU NESTOR
ARAD

3 NAP ALATT!
bársonypuha és habfehér kezei lesznek, ha a **"MOLLY"** kézfinomítót használja. ::

Előkelő vegyészek és kozmetikusok igazolják, **MOLLY** kézfinomító a jelenleg a legtekélyesebb kézpoló szere. Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár és szétküldés:
HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

ARAD, Weitzer János-utca 2. sz.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1910. január hó 22.

Keresünk:

Aradra: 1 a magyar és német nyelvben teljesen jártas irodistanót.

Vidékre: 1 irodistát, 2 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 3 vegyes és 2 rőfös szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és 1 tanoncot.

Alánunk:

1 mérlegképes könyvelőt, 1 irodistanót, továbbá 8 fűszer és osemege 2 vegyes, 2 rőfös és divat, 2 vas és fűszer és 3 fűszer és rövid szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Kieiz Sándor,

Keppich Zsigmond,

titkár.

igazgató

301

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogeriajában.
6693

Ósidóktól fogva szappannal tisztítjuk a ruhán esett foltot, szappannal tartjuk tisztán testünket szappan a legjobb szer a fog és szájmosságára is a modern orvosi tudomány legújabb tanítása szerint.

Erthető tehát Sztraka Menthol fogszappanjának közkedveltsége, mely az inyt nem marja, mégis erősen disinficiál, habja nem undorító, sőt ellenkezőleg, tartósan üdítő hatása eljut a fogközők legelrejtettebb zugába is. E szappannak köszönhetjük, hogy kellemetlen szájszag, s fogak romlása nincs többé. Ára gyógytárakban 1 kor. Kapható: gutori Földes Kelemen ur gyógyszertárában, valamint Vojtek és Weisz urak drogueriajában, Aradon. 12

TÖRLEY
PEZSGŐ.

6988

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába

Szomorj: Az isteni kert, Ignotus: Kisértetek, Csörgő: Levelek, amiket meg nem írunk, Ady E: Szeretném, ha szeretnének, Lagerlöf Z: Az antikrisztus csodái, Heltai J: Irók, színésznők és más csirkefogók, Mo nár F.: Liliom, Cholnoky V.: Tammuz, Pakots I: Madam Napoleon, Villiams A: Korunk találmányai, Vrabély Á: Vigabbnál vigabb históriák, Malting M: Az első konzul regénye, Szomaházy I: Lilla test, sárga sapka, A ma krónikája, Molnár F.: Ketten beszélnek, Kenedi: Az élet könyve, Kupcsai: A boldog-ág kis kávéja, Feuillet: Szibill története, Ignotus: Följegyzések, Egó: Pest és pestiek, Connan Doyle: Három harctéri tudósító, Herczeg F.: A királyné futárja, Biró Lajos: A diadalmas asszony, Kenedi Géza: Szociológiai nyomozások.

Németben: Bartsch: Elisabeth Kött, Lagerlöf: Gösta Berling, Croker: Die jungste Miss Mowbray, Cerri I.: Evos Aphrodite, Jakobsen: Die Lore am Tore, Höcker: Ich grolle nicht, Twain Mark: Des Treulosen Ende, Schneider M.: Nebenwege, Skowronek: Sarah und Hagar, Upton Sinclair: Metropolis, Kipling Rudyard: Lang Latte & Genossen, Gerseorf: Anna Monikas Launen, Brandenfels: Madame Nett, Erhard E: Die Lehnjungfer, Zemlak S. Der unreine Geist, Ida Boy Ed.: Nichts über mich, Fischer W.: Die Freude am Licht, Kahlenberg: Sp elzeug, Hartwig: Der blaue Diamant, Werner: Siegwart, Schobert: Ich gehe meine Strasse, Schubert: Miserere nobis, Jerusalem Else: Der heilige Skarabäus, Skowronek: Armer Hemer.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlek

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy fizetünkint 14 fill.

Lehár: Zigeunerliebe, Zerkovitz: Előadás végén, Erbe Viktor: Katonazene, Ferenczy Gy.: Miért? Kun M.: Hajnali dal, Weiner: Néger smokk, Szabad-e emenet? Darewsky: Ön ez a nő? Szepessy: Züllő nóták, Albini: Báró Trenk. Sajo: Ures a tésztek, Raimann: Tipp mamsel. Nádor: Boldogtalan voltam Zerkovitz: De jó volna, Califano: Carmela mia. Sas Náci: Asszony nóták. Balázs: Valakinek muzsikálnak, Huszka: Rébusz báró, Lehár: Fürstenkind, Weiner Oh Löwinger. Nougay-e, de jó.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSU,

891

könyv-, zenemű és papír kereskedése Aradon.

Telefon 383. sz.

Thierry A. győgszerész BALZSAMA. Törvényesen védve.

Csak a spáca védjeggyel az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérértézés, rekedtség, hörghurut (tuberculosis), gyomor-zavar és más gyomor-bajok, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen biztosan hat. Különlög, szájbetegségek, fogfájás, aguti sebek, kiütés, nyúlás, és különösen influenza ellen stb. használ. 12 kicsiny vagy 8 duplatveg, vagy egy nagy család, ul üveg 5t korona.

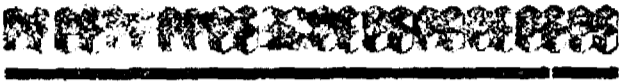
THIERRY A. győgszerész
egyedül valódi 6881

CENTIFOLIA-KENŐCSE
meglepi, csatlhatatlan és utóérhetetlen gyógyítóhatású még a régi, sőt rákos sebekenél, sérült-seknel, dagasztoknál, gúdagásoknál, kiütéseknel; eltávolítja minden idegen anyagot, gennyedést, sokszor feltalogság teszi a fájdat naa operácót. 2 tégely 3 00 korona.

THIERRY A. győgszerész
egyedül valódi 6881

ICH DIEN
Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheké des A. Thierry in Pregrada bei Rahitsch Sauerbrunn.

Cim: Schutzengel-Apotheké des A. Thierry in Pregrada bei Rahitsch.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult házi-szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőrvényeél, szűznél és meghüléséknél.

Figyelem-tetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel állított dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és ügy-szólván minden győgszer-tárban kapható. — Főraktár: Török léseaf győgszer-társaság, Budapest, 9. Richter győgszer-tára az „Arany országház”, Prágában, Elisabethstrasse 5 sz.

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14 sz. Hermann-palotából jelentékenyen megnagyobbítva Boros Béni-tér 2. szám saját házunkba, a Széchenyi gőzmalommal szemben **áthelyeztük.**

Állandóan nagy készletben mindenkor legjutányosabb árakon **elsőrendű Magyar és Porosz bányákból kőszén és kokszt, kovács kőszén** Jól kiégetett, pormentes **Bük k-faszén.**

Szállítványainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becsés rendelmenyeit új irodában úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon úgy **Telefon szám 139.**

kérjük a jegyzünk figyelmes és gondos szolgálatainkról biztosítva, kitűnő tisztelettel.

Kneffel Károly és fia
szénagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

PAFF
varrógépek
háztartási és ipari célokra.

Teljesen zajtalan járás. Kedvező fizetési feltételek.

Minden egyes varrógépért a legmesszebb menté jóállás. Szám-talan elismerés helybell iparosoktól a gép-jóságára.

Egyedüli képviselő
Hammer Vilmos
műszer-és
Ára: Szabadság-tér 7. sz.
Telefon szám 90.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legujabb és legizléesebb **üveg, porcellán és mosdó-készletek.** Nagy választék fűggő és asztali lámpákból.

Legjutányosabb forrás 3 1 figurális dísz-tárgyakból. Legjobb minőségű china- és alpacca-ézt dísz-tárgyak, ugy-szintén elsőrendű evő-eszközök.

Képekerekből óriási választék, több mint 400 új izléeses minta van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrássy-tér 20. szám Fischer Elitz-palota.
Megyel és városi telefon szám 568.

Nagy választék szép tombola tárgyakból.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy **czipész-üzletemet** műhelyemmel együtt Boros Béni-tér 9. sz. alá helyeztem át, hol raktáron tartok saját készítményű mindennemű női- és férficipőket legjutányosabb árak mellett. Mérték utáni rendeléseket izléeses kivitelben pontosan elkészíték ugy-szintén javításokat is. További szives pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Imre,
uri és női cipész. 561

Aradmegyében egy igen jó forgalmu szatócs kereskedés
dohány és korlátolt italméresi engedéllyel egybekötve, betegség miatt **átadandó** esetleg házzal együtt örök áron **eladó.** 787
Cim a kiadóhivatalba kéretik.

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarái **ó és peccsenyeborok** úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackozásban kapható

Winter Adolf
Egyvődnél 441
ARADON,
Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Megnyilt! Megnyilt!
A főváros legszebb utvonalaán, nyugodt és előkelő helyen.

SavoY nagyszállóda
Budapest, VIII., József-körút 16.

A főváros legmodernebb és legujabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás. Társalgótermek. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor-tól fejlebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. — Villamos vasut-közlekedés az összes pályaudvarokkal. 766

V. 2937/1. 1909. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy az aradi kir. járásb róság feati számu végzése által Aradi gör. kel. román Egyház végrehajtató javára 2 0 kor tőke és járulékal erejeig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólágg felülfoglalt és 645 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árú rés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínen vagyis Aradon, Salacz-utca 2. sz. alatt leendő eszközlésére az 1910. február hó 1-ső napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöb-bet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 103. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon 1910. január hó 17 ik napján.

Török Dénes,
780 bír. bíróságú végrehajtó.

MEGHIVÁS

az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság által,
folyó évi január hó 30-án, délelőtt 10 órakor,
saját helyiségében tartandó

40-ik évi rendes közgyűlésre.

N a p i r e n d i

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása és a jegyzőkönyv vezetésére egy jegyző jelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1909. évi zárszámadásokról, indítvány a tiszta nyereség felosztásáról és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytörke felemelése tárgyában:
 - a) a külön- és rendes tartalékalapból történendő befizetés,
 - b) új részvények kibocsátása útján.
4. Az alapszabályok 3., 7., 8., 74. és 79. §-ainak módosítása.
5. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a cégbíróóság által netalán kívánt alapszabály módosításoknak saját hatáskörében történendő eszközölése és ezeknek bejelentése iránt.
6. Az igazgatók, igazgatóság és felügyelő-bizottság választása. 786
7. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, a kik ezen közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, hogy saját nevükre szóló részvényeiket az alapszabályok értelmében folyó évi január hó 29-én déli 12 óráig az intézeti pénztárnál térítvény mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Ujarad, 1910. évi január hó 14-én.

Az igazgatóság.

Az ujaradi takarékpénztár részvénytársaság

40-ik évi zármérlege 1909. évről.

Vagyon.			Teher.	
Pénztár-készlet	51941	33	Részvénytörke	200000
Váltó-tárca	2390662	—	Tartalékalap	200000
Jelzálogkölcsonök	939762	49	Rendkívüli tartalékalap	26504
Tulajdon állam és értékpapírok			Nyugdíjalap	15991
K. 50.000.— n. é. kor. jár á 92.50	46250		Jótékonycélu alapítvány	1000
1 drb. tiszai sorsjegy	328		Házerékcsökk. és fentart. alap	6000
5 drb. temesvári Lloyd társ. székh.			Vieszleszámítás (O. M. B.)	43167
és tőzsdéépít. részjegy á K. 200	1000		Betétek	3011834
Folyószámlái adósk		47578	Letétek	1669
Más int. elhely betét (Aradi I. tak.)		15301	Előre felvett kamatok	17963
Mogatlanok:		90850		
20. sz. fő-utcai ház		47000	Nyereség:	
Leltár	2800		1908. évi áthozat	6200
leírás	280	2520	1909. évi nyereség	61184
Hátralékos kamatok		5698		67384
		3591514		29
				3591514

Ujarad, 1909. december 31-én.

Pommersheim s. k.,
titkár-pénztáros.

Hartmann s. k.,
igazgató.

Netter s. k.,
igazgató.

Theis s. k.,
igazgató

Szádorf s. k.,
könyvelő.

Alulírottak a mérleget és a nyereség és veszteség-számlát, úgy minden üzleti könyvet ismételve beható vizsgálat alá vettük és azokat mindenben helyesnek találtuk.

Ujarad, 1910. január hó 18-án.

A felügyelő-bizottság:

Schäffer Béla s. k.,
elnök.

Herold Rezső s. k.,
fel. biz. tag.

Weisz Adolf s. k.,
fel. biz. tag.

Zircher Antal s. k.,
fel. biz. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény, valamint az alapszabályok rendelkezéseihez képest az 1909. év folyamán az intézet ügykezelését behatóan ellenőriztük és úgy a pénztárt, mint az ügykezelést és a könyvvitelt mindenkor rendben találtuk.

Szintugy beható vizsgálat tárgyává tettük az előterjesztett mérleget, valamint a nyereség- és veszteség-számlát, mely vizsgálatunk eredményeként konstatáljuk, hogy mindkét számlát az üzleti könyvekkel pontosan egyezőnek és a törvénynek megfelelőnek találtuk.

Végre kijelentjük, miszerint az igazgatóságnak az 1909. üzletévben eredményezett Korona 67.384.67 fillérenyi tiszta nyereség felosztása és hováfordítása iránti indítványaihoz csatlakozunk, kérve egyúttal, miszerint úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottságnak a lefolyt üzletévre a felmentvényt megadni méltóztassék.

Ujarad, 1910. január hó 18-án.

A felügyelő-bizottság:

Schäffer Béla s. k.,
elnök.

Herold Rezső s. k.,
fel. biz. tag.

Weisz Adolf s. k.,
fel. biz. tag.

Zircher Antal s. k.,
fel. biz. tag.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Gyárosok,
pénzüntézetek,
vállalatok,
kereskedők,
iparosok

üzleti

könyvek-

ben

papiros- és

írószerekben,

irodai cikkekben

forduljanak ajánlatért

Pichler

Sándor hoz

ARAD,

Szabadság-tér 1.

Telefon 308.

Képes árjegyzék ki-
vánatra ingyen.

Gondos anyák

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó tiszta keilemes izü Hajós-féle

Csukamájolajat adnak.

Jó és kellemes ízénél fogva felnöttek és gyermekek egyaránt szívesen veszik; a gyomrot nem terheli, sőt az étvágyat még fokozza. Ara egy üvegnek **2 korona**. Üvagyunk mindennemü keveréktől (Emulsiók) mert azok mindenféle idegen szert tartalmaznak és csak alig csukamájolajt.

Fagydagaganatok

elmulasztására **Fagyvizke-**tegség biztos megszüntetésére

legjobb szer a „Frigin”. Ara 1 üveg ecsettel és utasítással **70 fillér**.

Legjobb fekete Hajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színné lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara **2 korona**.

Kitünő amerikai gummi

a „Niter” 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona**. 421

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Alapított 1892.

Telefon 688. szám.

Bruckner Lipót

butorgyár, kárpitos és diszítő

ARAD, Andrassy-tér.

Matzky cukrászda mellett. Neuman-palota.

Ajánlja saját készítményü, szolid kivitelü butorait:

686
Há ószobák 190 forinttól kezdve.
Ebediók . . . 140 forinttól kezdve.
Szalongarnitúrák 95 frt. kezdve.

NEUSCHLOSZ BUTOROK

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. Kedvező fizetési feltételek.

A Neuschlosz-féle hírneves tömör keményfa butoroknak kizárólagos elárúsítása ::

Az országos magyar vasutaszövetség szállítója. Vidéki rendelések gyorsan és pontosan intézettek el.

Alapított 1858.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tökély Imre-utca 40—42.

Gyűjtőtelepek: József főherceg-ut II. sz., Forray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2—3. sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

„Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fennálló országos hírű”

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemű gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonnemű gyáraival a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemü férfi és női ruhákat, felöltőket, gyermek ruhákat, teljesen egészen minden bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket, himzéceket, csipkéket, keztüket, szőrméket stb. stb.

Fehérnemű-gőzmosógyárunkban, mely kitünő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemü maró anyag, (mely a fehérneműnek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérneműeket, de főleg gallérokat, kélőket, férfi ingeket stb., melyek modern fényező gépeinkkel fényezve teljesen új kinézést nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szives megbízásait

kiváló tisztelettel

Müller J. és Fia.

431

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal:
 50-esel főherceg-ut 28. szám.
 Telefon szám: 181.

Vadkereskedelmi körük a hirdetés alatt levő számokra vonatkozik.
As apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetők felvételnek a
 kiadóhivatalban
 József főherceg-ut 28. szám.
 Telefon szám: 181.

Minden rovatten minden más egyszeri hirdetésnek ára 4 fillér, hosszabb hirdetésnek 6 fillér. — Családot kereső vagy családnak ajánló apró hirdetés 20 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetést levezényelők 25-30 fillért és 1 kornakért kaphatók lapunk elosztó helyein.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstműveket kiváltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tököly-tér 1. 508

Péntek este

egyik aradi kávéházban hosszabb ideig figyelt urinót kérni barnaruhás fiatal ember, ismeretség lehetséges-e? Kedves választát mód és idő megjelölésével „Saturnus” jeligére a „Közlönybe” kérem. 765

Magyarádon szálló,

ház Aradon olcsón eladó Rácénál Óvár-utca 1. 797

Magyar-német nyelvben

teljesen jártas, ügyes gyorsíró és gépiró keresztény nő, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok „Állandó” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 795

Szabóné

ajánkozik uriházakhoz, házonkívül is elfogad varrást. Szabadság-tér 17. földszint 7. 794

Kerestetik

kóser mézsárszék vezetésére alkalmas szakember. Jelentkezni lehet az aradi zsidó hitközség elnökénél. 792

Segédkönyvelő

kerestetik vidéki irodába, ki az összes irodai teendőket jártas. A családnál teljes ellátásban részese. Jó házból és feltétlen megbízható kisasszonyok bővebb felvilágosítást Färber Lajos cégnél Aradon nyerhetnek. 796

Grosz József

sütődéje Pécskán hasznóberbe kiadó, betegség miatt. 785

Gépiró vagy gépirónő,

perfekt magyar-német, ügyvédi irodába azonnal felvételik. Ajánlatokat „Magyar-német” címen a kiadóhivatal továbbít. 784

Eladó

egy jóforgalmu füszerüzlet Radnai-ut 10. szám alatt. 783

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, élc és szépirodalmi ujságokat. Előfizetéseket eredeti árban elfogadjuk a lapokhoz járó összes kedvezményekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingviz. t. és Fia ujságvállalat) Arad, Andrassy-tér 16. 671

Két szobás lakás

összes mellékkeliséggel magányos ur részére május 1-ére kerestetik. Ajánlatok A-B. kiadóba 786

Kiadó! O'csin!

Egy szép butorozott utcai szoba, esetleg két kereskedő segéd részére. Sarkad, Határ-utca 7. 722

Divánok, Ottománok

I és II. rétű matracok, levarott szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J. Gyula kárpitos és díszítőnél Lázár Vilmos-utca 1-2. 111

Kitűnő világosi hegyibor

literenként 26 kr.-ért és óborok legjutányosabb áron kaphatók Poppé Sándornál Aulich Lajos-utca 8/a. 459

Eladó

Erdélyi-utca 5. számú ujonnan renovált ház, mely áll 2 lakásból, 3 szoba és 2 konyha s minden mellékkeliségekből. — Bővebbet ugyanott. 216

Bárki, értelmes iparos

és kereskedő is mérnöki oklevélel s jó állást szerezhet. Bővebbet urfi József, Arad. 175

Fiatal intelligens lakóúárs

keretetik egy szép külön szobába, hol teljes ellátásban részesülhet. József főherceg-ut 1. a városházzal szemben. Bővebbet a házmes ternél. 722

Bármily foglalkozást keres

40 éves irni olvasni tudó igen megbízható családos ember helyben vagy vidéken, legszerényebb igényekkel, csak hogy családját eltarthassa. Felvilágosítást ad szívességéből Pollak Sándor Aradon, Erzsébet-körút 37. Telefon 55. 754

Csipekerést

(klöplizést) alaposan tanit lakásán felnötteknek is, okl. kézimunkatitónő, esetleg házhoz is megy. Florián-utca 12. 230

Egyemeletes eladó bérház

A Szentpál-utca 14. szám alatti egyemeletes bérház árnyas nagy udvarral és istállóval igen kedvező feltételek mellett jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 764

Főtéri bolt kiadó

Andrassy-tér 8. számú házban. Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

Üzleti könyvek,

gyári raktára. Képes levelező-lapok csaknem félárban. Rongált dobozu levélpapírok, farsangi jux-cikkek és álarok legnagyobb választéka. Legujabb társasjátékok. A kölcsönkönyvtár 275 oldalas új magyar jegyzéke megjelent. 90,000 kötetes kölcsönkönyvtár. 80,000 kötetes zenemű kölcsönző intézet. Nagyválasztéku antiquarium. — Kerpei Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz. Telefon 885. 525

Fiatal rövidáru segédek

felvételnek Kell Manó cégnél. Értekezhetni 12-től 1-ig. 771

Telefon 348.

Husserl Manó bádogos vizvezeték szerelő.

Javítások 161

olcsón és gyorsan. Arad, Szt. Pál-utca 11.

110.000 kötetes

kölcsönkönyvtár havi bérlete 1 K. 20 fill. vagy kötetenként 8 f. Összes divatlapokat, folyóiratokat és Tolnai világlapját házhoz szállítja: Krausz Paulin könyv- és papirkereskedése. 511

Gartner Samu

villanyműszerész, kerékpár és varrogép szakszerű javítóműhely Arad, Weitzer J-utca 2. (Minorita-palota.) 539

Uj női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ Arad, Szabadság-tér I. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujonnan megnyit

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-tér I. szám alatt. 531

Régiségeket keres

legmagasabb árak mellett Piek Adolf, a Monarchia első régiségkereskedője Budapest, Egyetem-utca II. sz.

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Ká-zinczy-utca I. (Polgári flutskolával szemben.)

PÉNZ

amortizációs- és jelzalog

pénzkölcsönöket

10, 20, 30, 40, 50 és 65 évi visszafizetési időtartamra 4%, 5% törzskamattal,

földbirtokra és bérházakra legmagasabb hányadál.

Személyhitelt váltók escomptálása által legrövidebb idő alatt eszközöl végül; 535

megbízás folytán mindennemű információjával (értesítéssel) szolgál,

„FORTUNA“

Általános értesítő és kölcsönközvetítő iroda. Aradon, József főherceg-ut 13. sz. Martin János, tulajdonos.

Szabó Testvérek és Kleiber

kocsigyártók

ARAD, Kápolna-utca 26. szám.

(A tüzoltó laktanya átellenében.)

Van szerencsénk Arad és vidéke igen t. közönségét értesíteni, hogy Aradon, Kápolna-utca 26. szám alatt a mai kornak megfelelően berendezett

kocsigyártó műhelyeket

nyitottunk. 439

Ugy a fővárosban, valamint az ország több nagyobb városában a legjelesebb kocsigyártaiban szerzett számos évkeig tartó tapasztalataink után előre is ígérhetjük, hogy műhelyünkben kizárólag elsőrendű munkák készülnék.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkát, u. m.: minden alakú uj federes és féder nélküli kocik készítését a leg egyszerűbbtől a legdizsesebb kivitelig, valamint azoknak szakszerű javítását mindennemű kovács-, kerékgyártó-, nyerges- és fényező-munkákat jutányos áron, továbbá készitünk mindennemű gazdasági eszközöket és szakszerű lovasalást

Kész kocsit kapható.

Magunkat a t. közönség b. pártfogásába ajánlv. kiváló tisztelettel

Szabó Testvérek és Kleiber kocsigyártók

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

Arad, Weitzer János-u. 9.

(új leányiskola épületben) egy

liszt, cukor, só, hüvelyes vetemények és kenyéruzletet nyitottam.

Főtörökvésem leend, hogy mindenkor friss és jó áruimmal figyelmes kiszolgálás mellett igen tisztelt vevőim minden igényét legjobban kielégítem. 790

Szives pártfogást kér
kiváló tisztelettel

Ifj. Biró János.

Friss hus, hizlalt szárnyas!

Naponta friss vágásu hus 5 kgos postacsomagokban: marha hátulja borjucomb, vagy vesepecsenye 3 kor. Zsirra hizlalt liba 5 k. 60 fill. 3-4 kacsza vagy csirke 6 kor. Szállítja A. Gelber Podvoloczyska 17. 6885

500 koronát fizetnek annak a fogvizének használatát mellett, üvegje 80 fill. valajka ismét fogtájást kap, vagy a szája büszk **Bartilla A. Örökösöl**, (E. Winkler) **Wien, 19/1 Sommer-gasse 1.** — Kapható **Aradon** minden gyógyszerárban, különösen **Füldes Kelemenél**, Deák Ferenc-utca 11. sz., **Rossnay Mátyás-nál**, Szabadság-ter és **Vejtek és Weisz**. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Kámistványok feljelenet jól d jastannak 711

Afrana
a legjobb varrógép

házi és ipari célokra. — Kizárólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

=====

Szemplakon

a Fő-utcán 28 év óta fennálló fűszer, vegyes és vaskereskedés és koratlan italmérési joggal fennálló üzlet, gyönyörű szép uri lakkal, istálló, magtár, szép pince, jégverem és hozzá 800 ööl ház, telekkel, más vállalat miatt szabad kézből

azonnal eladó.

Tudakozódhatni 762

Pollák Ferenc

urnál, Szemplak, Aradmegye.

OLLA
Gummi övszer
A tudományos alapon készített legjobban levezető Gummi övszer
Kapható minden gyógyszerárban és drogériákban. —
555

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbizhatóbbnak ajánlva.

Kéretljék azonban, hogy a szállítója önnök osakia OLLA-t adjon és ne engedjen magának esetlegesen értekezésként mint "bep. oly jól" feldicserelni. — Az eláruló helyek kimutatásait, árjegységeket és eredeti propagandá reklámot ingyen keltik az OLLA gummi övszer Wien 11/194. Praterstrasse No. 22. 57.

Ügyes elárusító
a ki kirakatrendező is felvétetik

Neumann M.
cs. és kir. udv. szállítónál
Aradon.

Ajánlatok fizetési igény megjelölésével és fényképpel. 791

Uj kávéház!**Uj kávéház!**

Van szerencsém az igen tisztelt ismerőseimet, jóbarátaimat és a n. é. közönséget értesíteni, hogy január hó 23-án (vasárnap) a

Deák Ferenc-utca 26. sz. alatt

teljesen újonnan berendezett

Ujvilág kávéházamat

(volt Europa) megnyitottam.

Kérem ezen vállalatomban is úgy, mint eddig is a n. é. közönség szives támogatását. 768

Kitűnő italokról gondoskodva. — Figyelmes kiszolgálás. — Naponta zene.

Kitűnő tisztelettel

Havancsák József, kávé.

Alapítási terv.

1. Alulírottak részvénytársaságot alapítunk, mely részvénytársaság sertéshizlálásra alkalmas szállások létesítésére, egy daráló és vámmalom felépítésére és üzembentartására, valamint a telepet igénybe vevők üzleteinek részben való finanszírozására alakul.
2. Az alapítandó részvénytársaság címe és cége: Első Aradi Sertéshizláló részvénytársaság.
3. A társaság és igazgatóságának székhelye Arad.
4. A társaság határozatlan időre alakul.
5. Az alaptőke 400.000 koronában alapítatik meg, mely részvénytőke 2000 drb. egyenként 200 azaz Kétszáz korona névértékű, bemutatóra szóló részvényre oszlik.
6. Minden jegyzett részvény után az aláíráskor névértékének 10%-a, az alakuló közgyűlésig pedig további 20%-a, azaz husz százaléka, a III. fokú bélyegilleték és az alapítási költség fejében 5 korona befizetendő.
A 30%-on felüli befizetések határnapját és részleteit az alakuló közgyűlésen kinevezendő igazgatóság fogja megállapítani és közzéteenni.
7. Az alapítók minden ellenérték nélkül átruházzák és átengedik a részvénytársaságnak Arad város közönségétől és az Arad-Csanádi Egyesült Vasutaktól nyert kedvezményeket, a kikötött feltételekkel és kötelezettségekkel együtt.
Az alapítók fenntartják maguknak azt a jogot, hogy az igazgatóságot az első három évre, illetve üzleti év tartamára kinevezzék.
8. Az aláírások zárhatárideje 1910. február hó 1.
9. Az alakuló közgyűlés az aláírás zárhatárnapjától számított két hónapon belül összehívandó és erre az aláírók egy Aradon megjelenő hírlapban és külön ajánlott levél útján meg fognak hivatni.
10. Ha a részvények az aláírási határidő előtt teljesen jegyezve lesznek és azokra a 30% befizetve lett, úgy az alakuló közgyűlés az aláírási határidő letelte előtt is egybehívható. A részvényekre az aláírások és befizetések Aradon a következő intézeteknél eszközölhetők:

**Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár,
Aradmegyei Takarékpénztár,
Aradi Első Takarékpénztár,
Aradi Ipar- és Népbank,
Aradi Polgári Takarékpénztár,
Aradi Központi Takarékpénztár,
Victoria takarékpénztár- és hitelintézet.**

Kelt Aradon, 1910. évi január hó 18-án.

**Kintzlg János, s. k.
Andrényi Károly, s. k.
Csillag Lajos, s. k.
Dobró Pál, s. k.**

**Dr. Éles Géza, s. k.
Gutzjahr Mihály, s. k.
Funkelstein József, s. k.
Löbl Gyula, s. k.**

**Leopold Zsigmond, s. k.
Montag Manó, s. k.
Nemes Géza, s. k.
Nuszbaum Zsigmond, s. k.**

**Szántay Béla, s. k.
Vajda Zsigmond, s. k.
Vásárhelyi Józsi, s. k.
Verzár Márton, s. k.**

Vörös Henrik, s. k.